

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A
REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PREVENCE KRIMINALITY V RÁMCI ÚTVARU
OBVODNÍHO ODDĚLNÍ POLICIE ČESKÉ
REPUBLIKY CVIKOV**

Autor práce: Lukáš Krok, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Lukáš Krok, DiS.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Romanu Svatošovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KROK, L. *Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení policie České republiky Cvikov: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 62 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: bezpečnostní situace, kontrola kriminality, kriminalita, právní aspekty prevence kriminality, prevence kriminality, systém prevence kriminality u Policie ČR.

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov, jelikož se jedná v současnosti o aktuální téma. Práce se zabývá teoretickou problematikou, kde je vysvětleno základní pojmosloví související s tématem. Koncepte práce je zpracována chronologicky od vymezení základních pojmů, mezi něž spadá pojem kriminalita, delikvence, struktura, stav a vývoj kriminality až po sociálně patologické jevy a kriminální politiku. Částečně se také práce věnuje, problematice kontroly kriminality, prevencí kriminality a jejím dělení, historii prevence kriminality, systému prevence a právním aspektům kriminality v České republice. Praktická část práce se zabývá prevencí kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov a problematikou spokojenosti občanů s bezpečnostní situací ve městě Cvikov, kdy ke zjištění současného stavu byl uskutečněn průzkum formou dotazníkového šetření. Práce v závěru vyhodnocuje dotazníkový průzkum a uvádí jak zlepšit preventivní činnost a bezpečnostní situaci ve městě Cvikov.

ABSTRACT

KROK, L. *The crime prevention within the frame of the distrikt police department of the Czech Republic Cvikov: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2013. 62 p. Supervisor: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: security situation, control of crime, crime, legal aspects of crime prevention, crime prevention, crime prevention system at the Police.

Bachelor thesis focuses on the issue of crime prevention unit within the District Department of the Czech Police Zwickau, since it is currently a hot topic. The work deals with theoretical issues, explaining the basic terminology associated with the topic. The concept of work is processed chronologically from the definition of basic concepts, which falls within the concept of crime, delinquency, structure, status and development of crime to social pathologies and criminal policy. Also partly is devoted to problems of crime control, crime prevention and its division, the history of crime prevention, the prevention system and legal aspects of crime in the Czech Republic. The practical part of the thesis deals with the prevention of crime in the District Department of the Czech Police Department Zwickau and the issue of citizen satisfaction with the security situation in Zwickau, where to find the current state was carried out using a questionnaire survey method. Work at the end of a questionnaire survey evaluates and identifies how to improve preventive efforts and the security situation in Zwickau.

OBSAH

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Základní pojmosloví	12
3 Kontrola	17
3.1 Represe a prevence	18
4 Struktura prevence kriminality a úroveň preventivních aktivit	21
4.1 Sociální prevence.....	21
4.2 Situační prevence.....	22
4.3 Prevence viktimmnosti.....	23
5 Třídění prevence kriminality podle okruhu adresátů	25
5.1 Primární prevence	25
5.2 Sekundární prevence.....	26
5.3 Terciární prevence	26
6 Systém prevence kriminality v České republice	28
7 Strategii prevence kriminality v ČR na léta 2012 - 2015	33
7.1 Shrnutí strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 až 2015	35
8 Právní aspekty prevence kriminality	36
8.1 Prevence kriminality v trestním právu.....	36
8.2 Prevence kriminality v dalších právních odvětvích.....	38
9 Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení policie České republiky Cvikov	40
9.1 Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Police ČR Cvikov.....	41

10	Problematika spokojenosti občanů s bezpečnostní situací ve městě Cvikov	45
10.1	Použití výzkumné metody ke zjištění současného stavu bezpečnosti a spokojenosti občanů žijících ve městě Cvikov	49
11	Analýza a vyhodnocení dotazníkového šetření	51
11.1	SWOT analýza pocitu bezpeční ve městě Cvikov	55
	Závěr	57
	Seznam použitých zdrojů	59
	Literární zdroje	59
	Seznam příloh	62

Úvod

V současnosti velmi aktuální téma prevence kriminality, není zcela nová myšlenka poslední doby, neboť prevence kriminality byla aplikována v různých formách i v dobách dřívějších. K průkopníkům preventivních aktivit můžeme určitě zařadit všechny ty filozofy a právníky dob minulých, kteří stanovili za cíl trestu nebo trestního řízení nápravu pachatele a nikoliv jen pouhou odplatu společnosti jedince, který překročil sankciované trestněprávní normy. Kvalitativní a kvantitativní změny v oboru prevence kriminality a nový výskyt dalších sociálně patologických jevů po roce 1990 zapříčinil nutnou společenskou diskuzi o způsobu ovlivňování tohoto vývoje. Přitom vycházelo najevo, že nejenom zkvalitnění represivních prvků je důležité, ale že vedle represe je potřeba zavést také nejrůznější formy sociální prevence a prevence kriminality. Tyto společenské diskuze zapříčinily rozhodnutí Vlády ČR zřídit Republikový výbor zabývající se prevencí kriminality, jehož náplní a úkolem bylo zpracovávat program sociální prevence a prevence kriminality a vymezit oblasti, za něž budou odpovídat jednotlivé resorty, jako jsou například Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a další. Výsledkem byly zpracované rezortní programy v oblasti prevence a komplexní Program prevence sociální a prevence kriminality.¹

Moderní pojetí prevence kriminality vychází z názoru, že vztah mezi prevencí a represí musí být vyvážený a že kontrola kriminality se neobejde bez vhodných preventivních zásahů na všech úrovních společenského života. Z této myšlenky vychází v současnosti jak česká kriminologická teorie, tak i praxe při vytváření systému prevence kriminality v České republice. O prevenci kriminality v dnešní době snad nikdo nepochybuje. Často se o ní píše a hovoří, ale praktická realizace naráží na celou řadu problémů, jako jsou například současné právní normy, které neupravují komplexně působnost a pravomoc orgánů a institucí působících na úseku prevence kriminality. Také není vytvořena systematická koncepce odborné přípravy a vzdělávání policistů v oblasti prevence kriminality.

¹ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha, 1999. s. 4.

Co se týče kriminality, tak je patrné, že největší podíl na celkovém podílu kriminality v České republice zaujímá majetková kriminalita. Je to zcela pochopitelné, jelikož snaha získání zisku, věcí, majetku je stále velmi vysoká a trvale stoupá z mnoha různých důvodů. Jedním z těchto důvodů je rozvrstvení společnosti podle vztahu k majetku, kdy nemajetní se nechtějí se svým postavením smířit. Ve společnosti je vysoká míra nezaměstnanosti, která v poslední době stále stoupá a to vše vede ke zvýšené potřebě žít se i nelegálně, kdy spotřeba drog ve společnosti je stále vysoká a také vede k nezákonnému získávání prostředků na jejich nákup. Značnou část zbývající kriminality odráží tu skutečnost, že v této kriminalitě jsou zahrnuty dosti trestné činy lehce zjištělné, jako je například zanedbání povinné výživy, jízda pod vlivem návykové látky, dopravní nehody, při níž byl spáchán trestný čin a podobně. Nízké zastoupení mají trestné činy mravnostní, jelikož je zde vysoká míra latence a skutečný stav kriminality je daleko vyšší než uvádí statistiky.²

Co se týče Policie České republiky, tak ta má v prevenci kriminality nezastupitelné místo, je potřeba, aby u občanů nabývala důvěru a autoritu. V dnešním demokratickém státě má svoji nezastupitelnou úlohu. V první řadě chrání bezpečnost osob a majetku, kdy však plní i další důležité úkoly, jako je odhalování a vyhledávání trestných činů, jejich pachatelů. Také spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku. Samotné prvky prevence lze spatřovat v samotné náplni práce policie, kdy svou činností například předchází a zabraňuje páchat trestný čin, upozorňuje osoby popřípadě instituce na skutečnosti, které mohou vést k ohrožení či porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti dle § 15 zákona č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „Zákon o PČR“) a dále Policie České republiky pořádá besedy s osobami, které se mohou stát oběťmi trestných činů či jiných negativních událostí jako jsou například děti, senioři a podobně. V současné době z několika různých příčin, jako je například nedostatek financí či odchod zkušených policistů, dochází na obvodních odděleních Police České republiky k částečné absenci provádění preventivních aktivit. Kdy tento nedostatek se pak projevuje na celkové kriminalitě v dané oblasti. Tato bakalářská práce se zabývá na zmiňovanou

² SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 35.

problematiku prevence kriminality se zaměřením na útvar obvodního oddělení Police České republiky Cvikov.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov, kdy toto téma bylo zvoleno z důvodu setkávání se s touto problematikou prevence kriminality při výkonu povolání u Policie České republiky, dále také z důvodů, jelikož se jedná o velmi aktuální téma, kdy kriminalita se neustále vyvíjí a je s ní potřeba „bojovat“ a stav kriminality co nejvíce minimalizovat.

Pro zpracování bakalářské práce bude převážně čerpáno jednak z již existující odborné literatury, která se zabývá problematikou prevence kriminality, dále také z vhodných internetových stránek a statistických dat Police České republiky týkající se registrované kriminality v teritoriu obvodního oddělení Cvikov.

Hlavním cílem bakalářské práce je provést dotazníkové šetření, zaměřující se na problematiku spokojenosti občanů města Cvikov s bezpečnostní situací ve městě, kde žijí. Získaná data z provedeného dotazníku budou následně vyhodnocena, aby byl získán potřebný názor občanů na bezpečnostní situaci ve městě Cvikov. Z provedené dotazníkové metody bude také zjištěno, kde se nacházejí riziková místa pro občany města Cvikov.

Dílčím cílem práce je popsat a charakterizovat základní pojmosloví týkající se problematiky prevence kriminality, a to pojem kriminalita, delikvence, sociálně patologické jevy, kriminální politika, stav kriminality, struktura kriminality a dynamika kriminality. Charakterizovat členění kriminality, kontrolu, prevenci kriminality, strukturu prevence kriminality a úroveň preventivních aktivit. Dále popsat systém prevence kriminality v České republice a také charakterizovat prevenci kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov a navrhnout možné varianty, jak zlepšit preventivní činnost obvodního oddělení Cvikov a bezpečnostní situaci ve městě Cvikov.

2 Základní pojmosloví

Tato kapitola se soustřeďuje na základní pojmosloví, která jsou nezbytné k tomu, aby byla správně pochopena problematika prevence kriminality. Vybraná pojmosloví jsou chronologicky seřazena a charakterizována.

❖ Kriminologie

Kriminologie je věda o kriminalitě (zločinnosti), o jejích pachatelích a obětech a o její kontrole. Slovo „kriminologie“ znamená doslova „věda o kriminalitě“ (latinsko-řecké slovo). Kriminologie je uspořádaný celek empirického vědění o zločinu, zločinci, negativní sociální nápadnosti a o kontrole tohoto chování. Pole její vědecké činnosti lze výstižně charakterizovat třemi základními pojmy: zločin, zločinec a kontrola zločinnosti. K nim se přiřazují rovněž zájmy oběti a prevence kriminality.³

Dnes existuje shoda v tom, že kriminologie je empirická věda, a že je samostatnou disciplínou. Solidním základem této vědy jsou vybraná fakta a získaná pozorování, na nichž se ověřují hypotézy a teorie. Empirické pojetí neznámá tedy nic jiného, než zabývat se spíše fakty než úsudky a především sklonit se před silou skutečnosti, i když odporuje vlastním očekáváním a žádoucím představám badatele. Tento postoj vychází z toho, že je lépe nezískat žádnou odpověď, než akceptovat nepřiměřenou.⁴

❖ Kriminalita

Kriminalita je problematika multidisciplinární. Souvisejí s ní jak vědy normativní, tak vědy společenské, především empirické. Používaná terminologie vychází jak z práva veřejného (převážně trestního, ale i správního), tak z práva civilního (občanského a rodinného). Dále také vychází ze společenských věd, například sociologie, psychiatrie, penologie, pedagogiky a podobně. „Pojem kriminalita nebo také

³ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 2. přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2004, s. 15.

⁴ KAISER, G. *Kriminologie*. Heidelberg : C. F. Müller, Juristischer Verlag, 1993, s. 1 - 4.

zločinnost je úhrn sociálně škodlivých jevů, které jsou stanoveny v trestních kodexech. V současné právní úpravě jsou to trestné činy“.⁵

❖ Delikvence

Delikvence je širší a mladší pojem, obecně označuje protiprávní jednání. Objevil se v kriminologické literatuře na konci 19. století (Joly, 1899, Fouiller 1897). Zahrnuje dva druhy jednání. Za prvé jsou to delikty, tedy skutky, které zahrnují odpovědnost za náhradu škody v občanském právu a za druhé je do delikvence zahrnována **prekriminalita**, což jsou činy jinak trestné, kterých se dopouštějí děti před dosažením trestní odpovědnosti. V současné době tedy věku 15 let.⁶

❖ Sociálně patologické jevy

Sociálně patologické jevy nebo také negativní společenské jevy je pojem nejšířší, „jsou to jevy, které se odchyľují od uznávaných norem a hodnot společnosti, ale nejsou platným právem sankcionovány. Patří sem například prostituce, hráčství, sebevraždy, alkoholismus, nealkoholová toxikomanie apod.“⁷

❖ Kriminální politika

Kriminální politika se zabývá kriminalitou jako politickým problémem, kdy je součástí celkové kriminality. Zaměřuje se na systém sociální kontroly kriminality. Kriminální politiku lze chápat v širším a v užším smyslu. V užším smyslu bývá označována, jako trestní politika zaměřuje se jen na trestněprávní kontrolu kriminality a snaží se o inovaci trestního práva. V širším smyslu se soustřeďuje na celý systém

⁵ ZOUBKOVÁ, I. *Kontrola kriminality mládeže*. Dobrá voda u Pelhřimova, 2002. s. 11.

⁶ ZOUBKOVÁ, I. *Kontrola kriminality mládeže*. Dobrá voda u Pelhřimova, 2002. s. 11.

⁷ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 26.

sociální kontroly a zahrnuje kromě trestní politiky i právní politiku, sociální politiku, ekonomickou politiku aj., pokud se zabývají problémy kontroly kriminality. Preventivní politika představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, která uplatňuje nerepresivní prostředky. Zaobírá se eliminací sociálně patologických jevů a snižování motivů a příležitostí k páčání trestných činů. Do oblasti kriminální politika se řadí také pojem bezpečnostní politika a bezpečnostní doktrína. Pod pojmem bezpečnostní politika je zahrnuta společenská činnost, kdy základ tvoří souhrn základních státních zájmů a cílů, jakož i hlavních nástrojů k jejich dosažení, směřující k zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti státu a jeho demokratických základů, činností demokratických institucí, ekonomického a sociálního rozvoje státu, ochrany zdraví a života občanů, kulturních statků, majetku, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků. Bezpečnostní doktrína bývá označována jako soubor základních zásad a směrnic, z nichž vychází praktická činnost státních orgánů, jiných institucí a jednotlivých občanů při ochraně veřejného pořádku, a to v rámci určitého ústavního systému.⁸

❖ Stav, struktura a dynamika kriminality

• **Stav** neboli rozsah kriminality vyjadřuje početnost, kvantitativní charakteristiku trestných činů nebo osob, které je spáchaly, v absolutních číslech, byly spáchány na určitém území (zpravidla v celé České republice nebo v krajích) a také za určitý časový úsek (zpravidla rok nebo měsíc). Na stav kriminality mají však značný vliv demografické procesy a proto za přínosnější bývají považovány údaje o úrovni, intenzitě kriminality, které berou v úvahu početnost obyvatelstva. *Stavem kriminality* rozumíme registrovanou kriminalitu, která není totožná se skutečnou kriminalitou a která není známá. Skrytá část kriminality se pouze více či méně úspěšně odhaduje. Stav kriminality ovlivňuje mnoho různých faktorů, kdy z těchto důvodů spadá k nejproblémovějším ukazatelům kriminality.⁹

⁸ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 7.

⁹ HOLCR, K. a kol. *Kriminologie*. 1.vyd. Praha, 2008. s. 59.

- **Struktura kriminality** vyjadřuje podíl např. jednotlivých druhů trestné činnosti na celkovém počtu všech trestných činů, spáchaných na určitém území a v určitém časovém období. Struktura kriminality vyjadřuje kvalitativní stránky kriminality a může být určována různými kritérii, jako je například dělení podle jednotlivých skutkových podstat trestního zákoníku, podle jednotlivých hlav zvláštní části trestního zákoníku, podle osob pachatele, osoby poškozené, podle kriminalistických kritérií, podle operativních kritérií a podobně. Policie České republiky člení kriminalitu na dvě skupiny za prvé na obecnou kriminalitu, do níž patří násilná, mravnostní, majetková, zbývající, ostatní kriminalita a také trestné činy vojenské. A za druhé ji člení na hospodářskou kriminalitu.¹⁰

- **Dynamika kriminality** nebo také vývoj kriminality charakterizuje trestnou činnost v pohybu, změně v průběhu určitého konkrétního časového období na určitém území. V rámci dynamiky kriminality jsou také často používány pojmy, jako je stagnace kriminality, klesající nebo stoupající trend (tendence) kriminality. Sledování vývoje kriminality je účelné pro odhad budoucího vývoje kriminality.¹¹

❖ Členění kriminality¹²

Kriminalita se člení ve vztahu k možnosti jejího poznání do tří skupin, a to na kriminalitu zjevnou nebo se také uvádí registrovanou, dále na skrytou neboli latentní nebo také neregistrovanou a na kriminalitu skutečnou neboli celkovou.

- **Zjevná (registrovaná) kriminalita**

Zjevná neboli také registrovaná – jedná se o kriminalitu, o které získáváme informace převážně ze statistických dat, jedná se tedy o kriminalitu, která takzvaně vyšla najevo, které byla zadána do oficiálních statistik a o které se orgány činné v trestním řízení dověděly.

¹⁰ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 34.

¹¹ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 35 – 36.

¹² SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 27.

- **Skrytá (latentní neboli neregistrovaná) kriminalita**

O skryté kriminalitě hovoříme tehdy, jednali se o kriminalitu, o které se orgány činné v trestním řízení nedověděly, a která není uváděna v oficiálních statistikách. Míru skryté kriminality převážně ovlivňuje intenzita formální a neformální kontroly, tolerance poškozených, úroveň právního vědomí občanů a v neposlední řadě také obtížnost odhalování některých trestných činů. Míra latence se u různých trestných činů dosti liší, nejvyšší míra skrytosti (latence) je u trestných činů pohlavního zneužívání, ke kterému dochází v rodinách. Tyto trestné činy zůstanou skryté, jelikož poškození mívají strach z oběti, strach z veřejného mínění, nebo také strachu ze ztráty druhého partnera. Tyto příčiny neoznámení trestného činu se vyskytují u trestných činů násilných páchaných v rodinách. Latentní také zůstávají ve velkém počtu trestné činy úplatkářství a to z důvodu, jelikož není zájem žádné ze zúčastněných stran tento čin zveřejnit, jelikož je pro obě strany stav výhodný. Míra latence v poslední době stoupá a to z různých důvodů, kdy například dochází ke snižování počtu policistů. Dále také, že policisté pro velkou vytíženost při objasňování zjevné kriminality nemají dostatek volného prostoru k vyhledávání trestné činnosti. O skryté kriminalitě je také známo, že je v jistém smyslu nebezpečnější než kriminalita zjevná.

- **Skutečná (celková) kriminalita**

Hovoříme-li o skutečné neboli celkové kriminalitě, jedná se o kriminalitu, která je tvořená jak z kriminality skryté tak kriminality latentní.

3 Kontrola

Sociální kontrola neboli také společenská kontrola „je souhrnem mechanismů, kterými společnost vykonává vládu nad svými členy a tím dosahuje, že se řídí jejími normami. Tato kontrola je součástí všech procesů společenské integrace a s její pomocí se překonávají veškeré konflikty mezi společnostmi a jejími členy i mezi členy navzájem. Předpokládá existenci norem chování jejich respektování členy společnosti, v opačném případě pak ukládání sankcí“.¹³ Dochází-li však k dosti přísné kontrole vznikají ve společnosti projevy nespokojenosti. Na druhou stranu je-li kontrola ve společnosti nízká (nedostačující), dochází k rozkladu společnosti. Kontrola bývá prováděna **formálně**, prostřednictvím speciálních orgánů a organizací k tomu vytvořených anebo **neformálně** tj. tiskem, veřejným míněním a podobně. Společnost využívá několik systémů kontroly, jako například právo, morálku, náboženství, výchovu a podobně. Vyjma systému kontroly práva nejsou ostatní systémy spojeny se státem, nemají účinné donucovací prostředky a také nepostihují celou společnost. Požadovaného stupně konformity občanů společnost dosahuje zejména pomocí **vnější kontroly**, která spočívá ve fungování normativních systémů (náboženství, mravní a právní řád, apod.) a pomocí **vnitřní kontroly**, která spočívá v seberegulaci vlastního chování. **Kontrola kriminality** je součástí sociální kontroly. Do této kontroly spadají veškeré státní i společenské instituce, činnosti, subjekty, zařízení, sankce a strategie, které mají vést k zabránění trestné činnosti ve společnosti, nebo i obecněji negativním společenským jevům. Cílem kontroly kriminality je snaha udržet kriminalitu na co nejnižší úrovni a zároveň klade důraz na vzájemnou vyváženost represivní a preventivní strategií.¹⁴ Pod pojmem kontrola kriminality se také rozumí „úsilí státu i společnosti o udržení kriminality v určitých přijatelných mezích nebo o její omezování.“¹⁵

¹³ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 8.

¹⁴ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 8.

¹⁵ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. Praha, 2001. s. 19.

3.1 Represe a prevence¹⁶

Vlastní kontrola kriminality se odehrává pomocí strategie prevence a represe, kdy se tyto dvě formy kontroly kriminality musí navzájem doplňovat. Kvalitní prevence snižuje potřebu represe a represe naopak pozitivně ovlivňuje prevenci. Vzhledem k tomu, že tyto dvě formy kontroly spolu úzce souvisí, používají se v praxi strategie smíšené a to s prvky prevence i represe.

- **Prevence** neboli také předcházení kriminality, vzniklo z latinského slova *praeventus*, což znamená zákrok předem. Předcházení kriminality představuje snahu o to, aby v budoucnu nedocházelo k páčání trestné činnosti. Do kriminální prevence spadají všechny nerepresivní aktivity směřující k předcházení páčání trestné činnosti. Dále také aktivity, které se zaměřují na snižování trestné činnosti a jejich výskytu cestou zamezení páčání nebo odstraňování kriminogenních faktorů (příčin a podmínek vzniku trestné činnosti). Pod prevencí kriminality jsou také zahrnuty opatření, jejichž důsledkem je snižování závažnosti a rozsahu kriminality, ať již pomocí omezování kriminogenních příležitostí nebo působením na potencionální pachatele a oběti. Cílem prevence je snaha neutralizovat trestnou činnost již před jejím započítím popřípadě pokračováním.

- **Represe** nebo také sankce znamená potlačující a donucovací činnost státu spočívající v ukládání trestněprávních sankcí. Obecně lze také konstatovat, že represe se soustřeďuje na důsledky kriminogenního vývoje, kdežto prevence věnuje pozornost kriminogenním faktorům. Nutno také dodat, že represe je součástí prevence a to v tom smyslu, že i represe také přispívá k předcházení a zabraňování trestné činnosti v budoucnu.

¹⁶ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. Prevence kriminality. Praha, 2008. s. 9.

❖ **Prevence kriminality**

Pojem prevence kriminality je v odborné kriminologické, sociologické i trestněprávní literatuře značně používaný.

Autor Zapletal definuje, že pojem „prevence kriminality představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítím nebo před jejím pokračováním. Do prevence kriminality tak náležejí – v našem pojetí – veškeré aktivity směřující k předcházení páchaní trestných činů, k snižování jejich výskytu cestou zamezení páchaní nebo neutralizací příčin a podmínek vzniku trestných činů. Patří sem opatření, jejichž cílem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů.“¹⁷

Holcr pod pojmem prevence kriminality uvádí, že se jedná o „speciální oblast uplatnění prevence, jejíž předmětem je ochrana před kriminalitou jejím předcházením. Ze společensko-praktického hlediska prevence kriminality představuje vědecky zdůvodněné, zaměřené, cílevědomé, plánovité a koordinované působení na příčiny a podmínky kriminality s cílem odstranit je, anebo je vhodným výběrem forem a metod působení alespoň zčásti eliminovat, případně jejich negativní projevy omezit a současně podporovat vytváření antikriminogenních podmínek“¹⁸.

Protivinský definuje, že „do prevence kriminality náležejí veškeré aktivity směřující k předcházení páchaní trestných činů, ke snižování jejich výskytu cestou zamezení páchaní nebo neutralizací příčin a podmínek vzniku trestných činů. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať již omezením kriminogenních příležitostí nebo působením na potencionální pachatele a oběti trestných činů. Prevence tedy představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítím nebo před jejím pokračováním“.¹⁹

¹⁷ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 8.

¹⁸ HOLCR, K. a kol. *Kriminológia*. 1.vyd. Praha, 2008. s. 200 - 201.

¹⁹ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha, 1999. s. 7.

❖ Shrnutí pojmu prevence kriminality²⁰

- je vedle trestní represe druhou formou kontroly kriminality
- je soubor nejrůznějších aktivit mimotrestního charakteru:
 - orientovaných na odstranění, oslabení či neutralizaci kriminogenních faktorů
 - s cílem zastavit růst kriminality nebo docílit jeho zmenšení
- jde působení:
 - na faktory kriminality
 - na příležitosti k páchání kriminality
 - na podněty k páchání kriminality
 - na potencionální pachatele
 - na potencionální oběti
- jde o vytváření zábran proti páchání trestných činů

²⁰ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 87.

4 Struktura prevence kriminality a úroveň preventivních aktivit

Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR používá jednoduché a přehledné dělení prevence kriminality podle obsahového zaměření. A to na prevenci sociální, prevenci situační a prevenci viktimmnosti.

4.1 Sociální prevence

Do sociální prevence kriminality patří aktivity, které ovlivňují proces socializace neboli začleňování jedince do společnosti. Dále také opatření, které působí na nepříznivé a ekonomické podmínky, které jsou považovány za prvořadě příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence se zaměřuje na oblast sociální politiky a soustřeďuje se především na sociální kriminogenní faktory, na jejich odstraňování nebo také redukci. Jako například na alkoholismus, prostituci, záškoláctví, chudobu, toxikomanii, nezaměstnanost, bezdomovectví, nelegální herny, aj. Opatření používaná u sociální prevence se z velké části spadají do sféry sociální politiky, a omezování kriminality není jejich prvořadým cílem. Z toho vyplývá, že se jedná o tzv. nepřímou strategii kriminální prevence. Z hlediska sociální prevence mohou negativní stav kriminality částečně ovlivňovat různé druhy sociální politiky, jako je například politika rodinná, politika zaměřená na výchovu a vzdělání, politika orientovaná na mladou generaci, politika zdravotní, politika zaměstnanosti, bytová politika, aj. Sociální prevence kriminality se zpravidla zaměřuje na předem určený okruh osob, především však působí na děti a mladé lidi. A to z důvodu toho, že hlavně tento okruh osob je objektem socializace. Dále se také sociální prevence zaměřuje na změny struktur ve společnosti, které mívají negativní vliv na socializaci lidí, a tím mohou negativně ovlivňovat riziko, že se z nich v budoucnu stanou pachatelé trestné činnosti. Akcent preventivních aktivit v rámci sociální prevence kriminality je zaměřována do klíčových oblastí, jako je rodina, škola, práce a volný čas²¹.

²¹ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. Prevence kriminality. Praha, 2008. s. 14.

4.2 Situační prevence

Situační prevence spočívá v provádění opatření, jež snižují možnost spáchání trestného činu a zvyšují pravděpodobnost odhalení pachatele. Zaměřuje se na odstraňování příležitostí pro páchaní trestných činů, omezování **kriminogenních situací** a na zvyšování rizika dopadení a odhalení pachatele. Situační opatření mají především technický charakter (například se jedná o technické zabezpečení).

Pod **pojmem kriminogenní situace** spadají všechny zvláštnosti společenského i přírodního prostředí ve vztahu k prostoru a času, které doprovázejí vznik trestného činu. Jedná se o situace, kdy je různými způsoby zvýšena pravděpodobnost spáchání trestného činu. Tyto kriminogenní situace mohou vznikat objektivně bez přičinění pachatele či oběti, nebo mohou být úmyslně či neúmyslně pachatelem nebo obětí navozeny. Vznik kriminogenní situace a doba trvání je odvozená z mnoha okolností vyplývajících jednak z daného prostředí, tak i z pachatelovy osobnosti.

Strukturou příležitostí k spáchání trestného činu rozumíme ty prvky prostředí a jejich vzájemná spojení, která jsou relevantní z hlediska uvažování potencionálního pachatele, zda se kriminálního jednání dopustí či nikoliv. Z prvků struktury těchto příležitostí jsou podstatné: existence cílového objektu trestného jednání, dostupnost tohoto objektu a prostředků spáchání trestného, riziko pachatelova neúspěchu a výnos z trestného činu. Jeli souběh těchto prvků pro budoucího pachatele příznivější, tím vyšší je pak pravděpodobnost spáchání trestného činu. Podstatou situační prevence je změnit strukturu příležitostí k spáchání trestného činu v neprospěch pachatele a to takovým způsobem, aby subjektivně pocíťovaný prospěch či zisk z trestného činu nebyl vyšší než míra vynaložené námahy podstoupeného rizika. Je třeba, aby trestný čin mohl být spáchán jen obtížně a také, aby se pachateli nevyplatil. Tj. co nejvíce zvýšit překážky a rizika realizace trestného činu a minimalizovat s ním spojený prospěch. Tím docílit redukci kriminogenních situací.

Důsledkem použití strategie situační prevence je omezování kriminogenních situací a zvyšování pravděpodobnosti odhalení a dopadení pachatele. A naopak od sociální prevence se situační kriminální prevence soustřeďuje na samotný trestný čin a ne

na osobu pachatele a na modifikaci příčin kriminality. Jedná se o tzv. **přímou strategii** prevence kriminality²².

4.3 Prevence viktimmnosti

„**Předmětem** pozornosti viktimologie jsou tedy mimo jiné i modely lidského chování, jimiž se potenciální oběť může vyhnout poškození trestným činem. Podobně jako se v rámci kriminologie nebo forenzní psychologie vyčlenila viktimologie jako její relativně autonomní součást, konstituovala se viktimologická prevence (prevence viktimmnosti) jako samostatný druh prevence kriminality“.²³

Cílem prevence viktimmnosti je, aby se člověk nestal obětí trestného činu. Viktimologická prevence je založena na konceptech bezpečného a diferencovaného chování s ohledem na různé kriminální situace. Dále je také založena na psychické připravenosti osob. V praxi se jedná především o skupinové a také individuální psychologické, zdravotní a právní poradenství. Trénink v obranných strategiích a o propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Prevence viktimmnosti by také neměla opomíjet přípravu lidí na osvojení si a uplatňování preventivních opatření, která snižují rizika viktimmizace.²⁴

Podstatou viktimologické prevence je tak především její informační moment tj. různé formy osvěty, jak se vyhýbat kriminogenním situacím a také jak se v nich chovat. Dále se také jedná o vštěpování vybraných obecných a speciálních zásad ochrany ohrožených osob a jejich majetku. Individuální osoby a skupiny se zvýšenou mírou viktimmizace jsou vybavovány vhodnými prostředky a také se jim dostává i výcviku v příslušných sebeobranných technikách, ale i v psychologickém působení na útočníka v době hrozícího nebezpečí. Prevence viktimmnosti se může uskutečňovat všeobecně, ve vztahu ke všem lidem. Může také ale být velmi individuální ve vztahu k určitým sociálním skupinám či jednotlivcům a realizovat se formou skupinového nebo individuálního poradenství, nácviku reagování v nebezpečných situacích a podobně. Důležitost takové přípravy je potvrzená skutečností, že některé oběti velmi podceňují

²² VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 16 – 17.

²³ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 21.

²⁴ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha, 1999. s. 8.

pachatele k útoku, a to například pasivně (jako je například jejich způsob života či neopatrné chování), nebo aktivně a to tak, že pachatele provokují.²⁵

„Považujeme-li za cíl kriminálně preventivního působení na občany změnu jejich chování, je třeba je především informovat o situaci v oblasti kriminality, a tím poukázat na míru jejich ohrožení určitými formami kriminality“.²⁶

²⁵ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 24.

²⁶ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 22.

5 Třídění prevence kriminality podle okruhu adresátů

„Sociální, situační a viktimologické přístupy se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciální prevenci. Členění kriminální prevence na primární, sekundární a terciální vychází z okruhu adresátů příslušných preventivních opatření“.²⁷

5.1 Primární prevence²⁸

Primární prevence je zaměřena na veškeré obyvatelstvo státu, měst, obcí nebo některých demograficky vymezených skupin obyvatelstva, jako je například mládež, ženy, důchodci, národnostní a etnické menšiny a podobně. Primární prevence působí na každého, a to bez ohledu na jeho stupeň kriminálního ohrožení. Dále také pomocí sociální, kulturní a právní politiky působí na příčiny kriminality. Nejširší uplatnění nalézá primární **prevence v oblasti sociální**. Převážně spočívá v optimalizaci životních podmínek, jak sociálních tak i materiálních. Jedná se například o výchovu, vzdělání, zaměstnanosti a podobně. **Primárně situační prevence** se zaměřuje na opatření, která sledují zlepšení bezpečnostní situace na území celého státu. Jsou to například opatření informační, organizační, ekonomická a technická. Jako je například zrušení vkladních knížek na doručitele, architektonické plánování, osvětlení, uzamykání, všeobecné odstrašení (policejní hlídky) nebo soukromé zabezpečení. **Primární viktimologická prevence** je zaměřena na systematické a informování veřejnosti na území celého státu. Kdy například informuje určitou skupinu obyvatelstva či celou veřejnost o možných nebezpečích, jako jsou nájezdy kapsářů při konání společenských akcí, nájezdy zlodějů vozidel a věcí z vozidel při automobilových a motocyklových závodech a podobně.

²⁷ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 22.

²⁸ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. s. 90.

5.2 Sekundární prevence

Sekundární prevence je naopak od prevence primární zaměřena na jedince a skupiny osob, u kterých je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli (např. rizikové skupiny mládeže, narkomani, alkoholici, prostitutky, apod.) nebo oběťmi (např. děti, senioři) trestné činnosti. Sekundární prevence se také orientuje na kriminogenní situace (např. nebezpečné křižovatky, nádražní haly, autobusová nádraží, apod.) Předpokladem rozvíjení sekundární prevence je včasné zjištění rizikových oblastí s hroící či aktuální vysokou kriminalitou a určení potencionálních pachatelů a obětí s cílem dosáhnout intervence dříve, než dojde ke spáchání trestného činu. Sledovány jsou také určité sociálně patologické jevy, jako je například záškoláctví, drogová a alkoholová závislost, gamblerství, apod. Preventivní opatření z oblasti sekundární prevence se týkají převážně mládeže a často jsou zaměřována na využívání volného času, kdy role školy při zajišťování problémových situací je klíčová. **Sekundární sociální prevence** představuje zaměřenou informační a poradenskou činnost v oblasti sociální péče, vykonávanou prostřednictvím poraden, linek důvěry, sociálních pracovníků městských a obecních úřadů, výchovných poradců ve školách, preventivních či protidrogových koordinátorů a je zaměřena na určité rizikové skupiny obyvatelstva. **Sekundárně situační prevence** je od primárně situační prevence jen velmi málo odlišná. Sekundární situační prevence směřuje ke zlepšení bezpečnostní situace v oblastech, kde je zvýšené riziko ohrožení kriminalitou (sídliště, zábavná centra, centra velkoměst, apod.) Sekundární viktimologická prevence spočívá zejména v informování, výchově jednotlivců a sociálních skupin, který jsou vystaveny zvýšenému riziku viktimizace.²⁹

5.3 Terciární prevence

Terciární prevence neboli také nazývaná „postdelikt ní prevence“ je přímou strategií prevence kriminality. A spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob. A to např. sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení, pracovní

²⁹ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 23.

uplatnění včetně rekvalifikace.³⁰ Terciální prevence je také zaměřena na předcházení kriminální recidivě u pachatelů a viktimologické recidivě u obětí trestných činů. Zaměřuje se na jedince a skupiny osob, které se již dříve dopustili trestné činnosti, a také na osoby, které se již v dřívější době staly oběťmi trestného činu. Terciální prevence kriminality se uskutečňuje pohrůzkou trestu, ukládáním a samotným výkonem trestů nebo také ochranných opatření a také prostřednictvím postpenitenciární péče. Také se však jedná o tzv. rehabilitaci a o pomoc pachatelům, aby v budoucnu svůj život vedli zodpovědně a bez dalšího páchaní trestné činnosti. Opatření v rámci **sociálně terciární prevence** se především provádí informační formou, poradenskou a organizační činností, a také sociálními opatřeními, se snahou kladně ovlivnit motivaci jedinců a umožnit jim tak jejich začlenění do společnosti a jejich rehabilitaci. Opatření v roli **terciární situační prevence** je zaměřeno na určitou lokalitu a komunitu, které jsou postiženy vysokou kriminalitou určitého druhu, jako např. krádežemi vozidel a věcí z vozidel, kapesními krádežemi, krádežemi vloupáním, apod. Viktimologická terciární prevence je zaměřena na co nejširší rehabilitaci osob, které se již v minulosti staly oběťmi trestné činnosti. Provádí se formou informování, výchovou a výcvikem uvedených osob s cílem zamezit jejich opakované viktimizaci.³¹

³⁰ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha, 1999. s. 8.

³¹ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 23 - 24.

6 Systém prevence kriminality v České republice³²

Před rokem 1990 byla v Československu prevence kriminality zaváděna centralizovaně do státních a společenských institucí, spadajících do okruhů subjektů prevence kriminality. V systému prevence kriminality měla zvláštní postavení Komunistická strana Československa, jelikož její orgány samostatně vymezovaly koncepci boje s kriminalitou a také stanovovaly linii trestní politiky. Koordinující úloha pak příslušela prokuratuře. Ta byla všeobecně pokládána za orgán, kterému náležela nejenom koordinace a iniciativa v oblasti prevence. Určité samotné preventivní aktivity spočívaly na okresních (městských) správách Sboru národní bezpečnosti a také na příslušných komisích národních výborů, které se zabývaly delikvencí a dalšími sociálně patologickými jevy. I přesto, že byla snaha o přenesení prevence kriminality více na místní úroveň, zůstal nadále systém prevence kriminality až do roku 1990 nekomplexní a značně neformální.

Rozpadem totalitního politického systému se formálně organizovaná prevence kriminality zcela zhroutila. Z těchto příčin se Česká republika na počátku 90. let ocitla před úkolem konstituovat nový systém prevence kriminality. Velký nárůst v oblasti kriminality a výskyt nových sociálně patologických jevů vyvolaly potřebu klást v rámci kriminální politiky mnohem větší důraz na prevenci kriminality, než tomu bylo doposud. Důležitou roli při přípravě nového systému prevence kriminality sehrál Institut pro kriminologii a sociální prevenci, působící v resortu Ministerstva spravedlnosti. V roce 1991 vydal Československý helsinský výbor dokument Právo občanů na bezpečnost v právním státě, ve kterých bylo požadováno, aby byly ustanoveny Výbory pro prevenci kriminality a jejich mezipříslušnostní orgány. A také, aby výbory byly ustanoveny i při zastupitelstvech měst nejvíce ohrožených kriminalitou, a aby vzniklé výbory připravily potřebné preventivní programy. Po rozdělení Československa obě nově vzniklé republiky, pokračovaly v již započatém úsilí vytvořit efektivní systém prevence kriminality.

³² VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 47 - 49.

V devadesátých letech byl systém prevence kriminality tzv. dvoustupňový (na celorepublikové úrovni a na místní úrovni), kdy po vzniku nových subjektů s novými kompetencemi je zaveden v České republice systém **třístupňový**. Největší důraz je však nadále kladen na místní úroveň.

Od roku 1994 je zodpovědný za vytváření systému prevence v České republice a za mezinárodní spolupráci v oblasti prevence **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále jen RVPPK). RVPPK je meziresortní, koordinační a metodický orgán, v jehož čele stojí ministra vnitra, kdy místopředsdou je první náměstek ministra vnitra. Zástupci určitých ministerstev a meziresortních komisí tvoří členy RVPPK. Činnost sekretariátu RVPPK zajišťuje **Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra**. Hlavní priority RVPPK jsou za prvé podporovat vznik a realizaci projektů v oblasti sociální a situační prevence a jejich vzájemné propojení na místní úrovni. Za druhé jsou to aktivity vedoucí ke zkvalitnění preventivních systémů v České republice, jako např. vytváření metodik, koncepcí, informačních systémů, specifických zařízení, vzdělávání pracovníků, apod. Značný význam pro vytváření prevence kriminality v České republice mělo **Programové prohlášení vlády** z roku 1996, v němž je uvedeno, že vláda bude věnovat prevenci kriminality zvýšenou pozornost. Prioritou budou zejména větší města a ohrožené skupiny dětí a mládeže. Vláda také bude usilovat o zvýšení důvěry občanů v Policii ČR a to především na chování policistů k občanům, dále také na profesionalitu, důslednost a rychlost plnění úkolů policie. Byly tímto prohlášením stanoveny základní zásady prevence kriminality v České Republice, jako například: preventivní aktivity vycházejí z výsledků kriminologických výzkumů a bezpečnostních analýz na místní a celostátní úrovni, těžiště preventivních aktivit se přenáší na místní úroveň, mezi orgány centrálními a místními neexistují vztahy podřízenosti a nadřízenosti, programy na místní úrovni respektují místní potřeby, při realizaci konkrétních programů se spojuje prvek profesionální a laický, důraz je kladen na odbornou připravenost realizátorů programů, zvyšuje se význam situační prevence, vytváření bariér znesnadňujících páchaní trestné činnosti, apod.

Hlavním cílem prevence kriminality v České republice se stalo převážně minimalizování míry a závažnosti trestné činnosti a zároveň také zvyšování pocitu bezpečnosti občanů na straně druhé. Jako prostředek, ke splnění těchto cílů je začleňování prevence kriminality do plánu rozvoje obcí a také spolupráce mezi

orgánů státní správy, samosprávy, Policií ČR, občany a nevládními organizacemi, kdy financování programů prevence kriminality je vázáno z prostředků státního rozpočtu.

System prevence kriminality je v České republice budován na pěti základních pilířích:

- 1) **První pilíř** tvoří resortní programy prevence kriminality, které vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ústředních orgánů státní správy.
- 2) V **druhém pilíři** jsou zahrnuty preventivní programy realizované samosprávnými orgány měst a obcí.
- 3) **Třetí pilíř** tvoří aktivity bezpečnostních složek a aktivity nově vzniklých specializovaných Preventivně informačních skupin.
- 4) Ve **čtvrtém pilíři** jsou zahrnuty programy nevládních a charitativních organizací.
- 5) Do **pátého pilíře** spadají preventivní činnosti podnikatelských subjektů, např. pojišťoven, komerčních bezpečnostních služeb, firem vyrábějící zabezpečovací techniku, apod.

Preventivní programy realizované uvnitř jednotlivých pilířů v rámci systému prevence kriminality řídí a integruje Republikový výbor pro prevenci kriminality.

System prevence kriminality se v České republice konkrétně konstituuje na podkladě dílčích kroků, které vláda přijímá formou svých usnesení. K nejvýznamnějším patří:³³

- Usnesení vlády **č. 22 z roku 1993** ke Koncepci Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a k doktríně Policie ČR. Tímto usnesením vláda uložila ministru vnitra ve spolupráci s ministry obrany, spravedlnosti, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy a generálním prokurátorem

³³ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha, 1999. s. 5.

předložit v roce 1993 návrh programů sociální prevence a prevence kriminality.³⁴

- Usnesení vlády č. **617 z roku 1993** o projednání Koncepce a programu prevence kriminality, kterým bylo uloženo ministru vnitra zřídit Republikový výbor pro prevenci kriminality a ministrům vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, obrany a generálnímu prokurátorovi jmenovat do výboru své zástupce.³⁵
- Usnesení vlády č. **341 z roku 1994** k Programu sociální prevence a prevence kriminality, kterým uložila úkol vypracovat resortní programy činnosti v oblasti prevence kriminality.³⁶
- Usnesení vlády č. **491 z roku 1996** k Systému sdružování a vynakládání prostředků ze státního rozpočtu na programy sociální prevence, prevence kriminality a prevence drogových závislostí.³⁷
- Usnesení vlády č. **577 z roku 1996** k aktualizaci Koncepce Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a doktríny Policie ČR. Tato aktualizace stanovuje hlavní priority do roku 2000 a shrnuje je do šestnáctibodového programu.³⁸
- Usnesení vlády č. **209 z roku 1997** ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence kriminality a Strategie prevence kriminality do roku 2000.³⁹

³⁴ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 22 z roku 1993 ke Koncepti Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a k doktríně Policie ČR, ASPI : [2012-12-20]

³⁵ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 617 z roku 1993 o projednání Koncepce a programu prevence kriminality, ASPI : [2012-12-20]

³⁶ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 341 z roku 1994 k Programu sociální prevence a prevence kriminality, ASPI : [2012-12-20]

³⁷ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 491 z roku 1996 k Systému sdružování a vynakládání prostředků ze státního rozpočtu na programy sociální prevence, prevence kriminality a prevence drogových závislostí , ASPI : [2012-12-20]

³⁸ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 577 z roku 1996 k aktualizaci Koncepce Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a doktríny Policie ČR , ASPI : [2012-12-20]

³⁹ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 209 z roku 1997 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence kriminality a Strategie prevence kriminality do roku 2000 , ASPI : [2012-12-20]

- Usnesení vlády č. **1265 z roku 2000** ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 1997 – 2000 a Strategie prevence kriminality na léta 2001 – 2003⁴⁰.
- Usnesení vlády č. **393 z roku 2004** ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 2001 – 2003 a Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007.⁴¹
- Usnesení vlády č. **1150 z roku 2007** ke Strategii prevence kriminality na léta 2008 – 2011.⁴²
- Usnesení vlády č. **409 z roku 2008** ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 a úkolech na rok 2008. Toto vládní usnesení schválilo i nový Status a Jednací řád Republikového výboru pro prevenci kriminality.⁴³
- Usnesení vlády č. **925 z roku 2011** ke Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 - 2015.⁴⁴

⁴⁰ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 1265 z roku 2000 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 1997 – 2000 a Strategie prevence kriminality na léta 2001 – 2003 , ASPI : [2012-12-20]

⁴¹ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 393 z roku 2004 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 2001 – 2003 a Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 , ASPI : [2012-12-20]

⁴² Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 409 z roku 2008 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 a úkolech na rok 2008 , ASPI : [2012-12-20]

⁴³ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 409 z roku 2008 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 a úkolech na rok 2008 , ASPI : [2012-12-20]

⁴⁴ Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 925 z roku 2011 ke Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 - 2015 , ASPI : [2012-12-20]

7 Strategii prevence kriminality v ČR na léta 2012 - 2015⁴⁵

Od počátku osmdesátých let se v demokratických zemích preventivní politika fakticky stala rovnocennou součástí kriminální politiky, která se od té doby snaží v oblasti přístupu ke kriminalitě dosáhnout vyváženosti prevence a represe. Prevence kriminality v ČR, jako systematicky a systémově pojatá činnost na úrovni vlády, začala fungovat po roce 1993.

První strategie prevence kriminality byla zpracována ministrem vnitra v roce 1996, a to jako čtyřletý strategický dokument. Do současné doby vlády ČR schválily k realizaci několik dalších strategií, které postupně obsáhly celou škálu opatření, aktivit a přístupů v oblasti prevence kriminality. Zejména v období od roku 1996 do roku 2004 se formovaly také další oblasti a subjekty, které s prevencí kriminality úzce souvisejí (vznikla např. Probační a mediační služba ČR, byly přijaty nové zákony související s problematikou prevence kriminality). Tato strategie těží ze závěrů a výsledků předcházejících strategií prevence kriminality, z nabytých praktických zkušeností, mezinárodních poznatků a z výzkumů v oblasti prevence kriminality. Staví na koordinované systémové spolupráci institucí a subjektů na všech úrovních veřejné správy a občanského života. Respektuje mezinárodní doporučení, zkušenosti a poznatky.

Strategie prevence kriminality na léta 2012 – 2015 chce svými dopady postihnout především kriminalitu obecnou, která ohrožuje a obtěžuje občany a nezřídka ovlivňuje jejich názory na schopnost státu čelit kriminalitě a zajistit jejich bezpečí. Nezabývá se oblastí kriminality hospodářské. Strategie také neřeší oblasti organizovaného zločinu, i když se jej místy dotýká a neřeší také specifické bezpečnostní problémy, které jsou obsahem jiných koncepčních či strategických materiálů týkajících se např. bezpečnosti silničního provozu. Strategie zahrnuje pouze aktivity resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality (dále jen Republikový

⁴⁵ INTERNET : www.mvcr.cz, Strategie PK [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015.aspx>

výbor) a zabývá se nejen kriminalitou jako takovou, ale i jevy, které lze charakterizovat jako kriminogenní, které zvyšují riziko výskytu kriminálního chování.

Dominantním resortem odpovědným za koordinaci politiky státu v oblasti prevence kriminality je Ministerstvo vnitra. Další resorty, jako jsou členové Republikového výboru – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti a částečně Ministerstvo zdravotnictví plní úkoly související se sociální oblastí, s problematikou zaměstnávání, vzdělávání a institucionální péče o děti a mladistvé a programy Probační a mediační služby ČR.

Vize stavu prevence kriminality v České republice definuje tuto oblast tak, jak má vypadat a působit v dlouhodobém horizontu 10 let. Část vize bude naplňována prostřednictvím realizace této Strategie, další část prostřednictvím strategií následujících.

Prevence kriminality je standardní součástí práce všech relevantních subjektů. Cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejích příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů. Základní rámec pro prevenci kriminality je odpovídajícím způsobem legislativně ukotven v právním řádu ČR.

Na strategické (národní, případně mezinárodní) úrovni je prevence kriminality řízena vládou, respektive ministrem vnitra. Vláda přijímá každé 4 roky střednědobou strategii prevence kriminality, která vytyčuje strategické cíle pro další období, reaguje na aktuální trendy a vytváří pro všechny subjekty systému prevence kriminality věcný a finanční rámec na následující období. Za její přípravu a realizaci odpovídá ministr vnitra.

❖ **Strategické cíle a priority:**

- 1) Snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.
- 2) Snížení výskytu delikventní činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.
- 3) Efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality.
- 4) Komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

7.1 Shrnutí strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 až 2015⁴⁶

Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015 shrnuje zkušenosti praxe prevence kriminality v České republice tak, jak byla prováděna od roku 1993. Reflektuje všechny obecné zahraniční poznatky k prevenci kriminality a dává je do souladu s národní praxí. Stanovuje pro další období jasná východiska, konkrétní cíle a priority, které jsou postavené na definovaných principech.

Pro výkon a provádění prevence kriminality uvádí předkládaná Strategie výčet subjektů a institucí, které se budou na její praktické realizaci podílet a budou naplňovat stanovené cíle. Důležitým prvkem je zastřešení systému struktur na úrovni vlády ČR, respektive Republikového výboru.

Ambicí tohoto materiálu je zejména dokončení stabilizace dosažených výsledků v oblasti prevence kriminality, nastavení standardních nástrojů a postupů v prevenci kriminality, zajištění dostatečných finančních prostředků na praktický výkon prevence kriminality v obcích a krajích a dosažení cílového stavu v prevenci kriminality.

Výsledky kvalitní realizace předkládané Strategie budou zejména snížení výskytu kriminálního chování a rizikových faktorů, zvýšení bezpečí na veřejných místech, stabilní finanční podpora efektivních aktivit a projektů prevence kriminality a stabilizovaný a efektivní systém prevence kriminality, který je obvyklý v rozvinutých demokraciích. Takový stav je cílem, k němuž především dosavadní i budoucí snahy v prevenci kriminality směřují.

⁴⁶ INTERNET : www.mvcr.cz, Strategie PK [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015.aspx>

8 Právní aspekty prevence kriminality

„Celá řada právních norem de lege lata obsahuje ustanovení, která můžeme více či méně považovat za preventivní (především v zákoně o Policii ČR, trestním zákoně a trestním řád), avšak samostatná právní norma, která by speciálně upravovala problematiku prevence kriminality v České republice, neexistuje. Už v osmdesátých letech minulého století byl sice v Československu připravován legislativní návrh zákona o prevenci, přijat však nebyl.“⁴⁷

V poslední době je však shledávána potřeba vzniku nového zákona, zaměřujícího se na prevenci kriminality. Z tohoto důvodu je proto velmi aktuální příprava legislativní úpravy prevence kriminality. Nově vzniklé zákonné vymezení prevence kriminality by mělo obsahovat definici kriminality, výkonné subjekty realizace preventivních opatření a vztahy mezi nimi a také v neposlední řadě působnost v oblasti prevence, odpovědnost a kompetence včetně financování. V rámci obecných zásad prevence kriminality je dán základní požadavek, aby veškeré preventivní činnosti (aktivity) probíhaly za striktního dodržování lidských práv – Listiny základních práv a svobod (ústavní zákon č.23/1991 Sb.) i se všemi platnými právními normami.⁴⁸

8.1 Prevence kriminality v trestním právu

Nejstarší kriminálně preventivní funkce byla v minulosti přisuzována trestu a jeho odstrašujícím účinkům. Kdy samotná myšlenka ovlivnění určitého jednání nebo opomenutí takového jednání vzbuzením strachu pak byla trestně právní teorií zpravidla členěna na prevenci **generální, individuální a speciální**.

- **Generální prevence** vychází z odstrašujícího účinku hrozby trestů a ochranných opatření, které jsou uvedeny v trestním zákoníku, vůči širokému okruhu potencionálních pachatelů.

⁴⁷ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 32.

⁴⁸ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 32.

- **Speciální prevence** spoléhá, že sankce uložené podle zákona usvědčeným a odsouzeným pachatelům bude výstrahou i pro ostatní okruh osob, které chtěly spáchat trestný čin.
- **Individuální prevence** předpokládá, že pachatel bude v průběhu výkonu trestu převychován a také se spoléhá na to, že se již trestné činnosti nebude dopouštět.

Aby trest naplňoval předpoklady preventivních účinků, musí být dostatečně přísný, aby došlo k minimalizování zisku ze spáchání protiprávního jednání, a tím se delikt nevyplatil. Trest také musí být zároveň jistý a neodvratný. Musí být realizován v co nejkratší době, aby pachatel duševně spojil újmu z potrestání se samotným deliktem.

Mezi alternativní přístupy k pachatelům patří především alternativní sankce nespojené s odnětím svobody, až již se jedná o kontrolu nebo dohled, či nikoli. **K alternativám spojených s dohledem** lze zahrnout následující opatření: probaci, podmíněné odsouzení s dohledem, službu pro veřejnost, otevřené, ambulantní nebo smluvní léčení, nápravnou a výchovnou veřejně prospěšnou práci a zákaz pobytu. **K alternativám nespojených s odnětím svobody**, které nezahrnují kontrolu nebo dohled, spadají: mediace, peněžitý trest, náhrada škody, propadnutí věci, ztráta práv, odebrání určitého oprávnění a zákaz vykonávat zaměstnání nebo povolání, výstraha, odklad vynesení rozsudku a odklad výkonu trestu bez dohledu. Dalšími prvky trestního zákonodárství, srovnatelnými s trendy západní Evropy, bylo přijetí institutu podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem a podmíněného upuštění od potrestání s dohledem. Do právního řádu České republiky byla také zavedena sankce obecně prospěšné práce. V oblasti sekundární prevence má význam odklon a pro terciární prevenci narovnání mezi pachatelem a obětí. Oba zmiňované pojmy taktéž souvisejí s hledáním alternativ k trestu odnětí svobody.⁴⁹

⁴⁹ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 32 - 37.

8.2 Prevence kriminality v dalších právních odvětvích

Mnoho preventivních činností se uskutečňuje mimo odvětví trestního práva v oblasti sankčního práva správního. Řada preventivních aktivit se uskutečňuje mimo činnost orgánů činných v trestním řízení, v rámci norem práva správního, ale i občanského a rodinného (vedle zákonů a ostatních obecně závazných právních aktů i usneseními vlády a směrnicemi ústředních orgánů státní správy) v rámci činnosti:

- **územních orgánů státní správy**
 - krajských úřadu
 - policie
 - úřadů práce
 - správy sociálního zařízení

- **orgánů místní samosprávy**
 - obecních, obvodních, městských úřadů (komisí pro prevenci kriminality)
 - obecní (městské) policie
 - poradních orgánů obecního (městského) zastupitelstva

- **školských zařízení** (státních, církevních i soukromých)

- **zdravotnických zařízení** (státních, soukromých)

- **zájmových sdružení občanů** (občanských, odborových, profesních, náboženských a dalších s výjimkou politických stran a politických hnutí)

- **rodiny**

Pravomoci preventivních činností obcí a krajských úřadů jsou upravovány zvláštními zákony, které upravují obecně jejich vzájemné kompetence. Velkým problémem je však (ne)informovanost mezi jednotlivými subjekty. A to zejména zpětná vazba na krajské úřady je nesystematická a malá.⁵⁰

⁵⁰ VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality*. Praha, 2008. s. 38.

9 Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení policie České republiky Cvikov

❖ Charakteristika Obvodního oddělení policie České republiky Cvikov

Obvodní oddělení policie České republiky (dále jen OOPČR Cvikov) se teritoriálně nachází v Severních Čechách v Libereckém kraji, přesněji v okrese Česká Lípa. OOPČR Cvikov má rozlohu obvodu 109,9372 km², kdy pod obvod patří 6280 obyvatel⁵¹, kteří mají v teritoriu OOPČR Cvikov trvalé bydliště. Spadají, jsem následující města a obce: Cvikov, Drnovec, Lindava, Naděje, Trávník, Svitava, Záhořín, Dolní Světlá, Horní Světlá, Mařeničky, Mařenice, Svor, Rousínov, Krompach, Juliovka a Valy. Samotné město Cvikova má v současné době 4 426⁵²obyvatel a pro služební potřebu policie je rozdělena na dva okresky „K“ a „L“.

• Charakteristika okresku „K“

Okresek „K“ je tvořen částí města Cvikov, kdy hranice obvodu tvoří ulice Československé armády, levá strana náměstí Osvobození, ulice Ústavní a katastrální hranice města Cvikov. Do okresku „K“ spadají ulice v západní části města, kde se nacházejí různé provozovny a to převážně provozovny potravin, kdy majitelé jsou převážně vietnamské národnosti. Dále také provozovny restaurací, barů., provozovny Autocentra, Autodopravy. V okresku se také nachází benzinová čerpací stanice, zdravotní středisko, Česká pošta, Pobočka České spořitelny, Plicní léčebna, Dětská léčebna, dům pro seniory apod. V okresku „K“ se nachází převážná část obyvatelstva města Cvikov, a to z důvodu, jelikož se zde nacházejí veškerá sídliště města Cvikov. Rovněž se zde nachází několik zahrádkářských kolonií a rekreačních chalup. Samotné město Cvikov protíná také silnice I. třídy (označení I/13).

⁵¹ INTRATNET : Cl.sc/www/ [online]. [cit. 2013-01-11]. Dostupné z WWW: <http://www.cl.sc/vs/Clanek.aspx?ID=45>

⁵²INTERNET: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Czso.cz [online]. [cit. 2013-01-11]. Dostupné z WWW: [http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/00002BD91A/\\$File/13011203.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/00002BD91A/$File/13011203.pdf)

- **Charakteristika okresku „L“**

Tento okresek je tvořen druhou částí města Cvikov v jihovýchodní části a jeho hranice tvoří ulice Československé armády, levá strana náměstí směrem na obec Sloup v Čechách na kopci u křížku. Dále hranice probíhá úhlopříčkou z ulice Československé armády do ulice Žitavská pravá strana, dále ulicí Ústavní rovněž pravá strana. Do okresku „L“ také spadá jedna z místních částí města Cvikov a to osada Drnovec, která leží podél silnice I. Třídy I/13 ze směru od Nového Boru do Liberce. V okresku „L“ se převážně nachází hlavní část průmyslové zóny města Cvikov, jako jsou například firmy Grafostroj, Gates – hutní materiály, Intedoor – výroba nábytku, sklad sklářské firmy Crystalex. V tomto úseku se také nachází část nová i stará zástavba rodinných domů, kdy jsou zde i rekreační chalupy a zahrádkářské kolonie. V této části se také nachází značná část restaurací a barů a také sběrný druhotných surovin a bazarů. Je zde také autobazar, autobusové nádraží, kdy poblíž něho e nachází supermarket Penny.

9.1 Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Police České republiky Cvikov

Preventivní aktivity v rámci útvaru obvodního oddělení Cvikov, jsou prováděny v rámci výkonu služby policistů zařazených na obvodním oddělení Cvikov, kdy probíhají v souladu se závazným pokynem policejního prezidenta (dále jen ZPPP) číslo 180 z roku 2012, kde jsou ve 4 článku uvedeny základní úkoly oddělení. Základní úkoly oddělení dle shora uvedeného závazného pokynu článek 4 jsou:

„(1) Oddělení v souladu s principy služby veřejnosti plní úkoly policie především na úsecích

- a) dohledu nad dodržováním veřejného pořádku a předcházení jeho narušení,
- b) preventivní činnosti,
- c) přestupkového řízení,

- d) spolupráce s orgány územních samosprávných celků při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.⁵³

V článku 7 a 8 je uvedena hlídková a obchůzková činnost, kdy i tato činnost je dle článku 8 odst. 1 zaměřována na prevenci kriminality. Samotné prvky prevence policistů zařazených na obvodním oddělení Cvikov je spatřována v samotné náplni práce, kdy například plní důležité úkoly, jako je odhalování a vyhledávání trestných činů, jejich pachatelů, spolupůsobení při zajišťování veřejného pořádku podobně. V rámci obvodního oddělení policie je také značně využíván právní institut upozornění ve smyslu § 15 zákona o PČR, v němž je stanoveno:

„V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.“⁵⁴ Na útvaru policie obvodního oddělení Cvikov jsou také vyčleněni dva policisté, kteří se zaměřují na prevenci a pořádají setkání s různými skupinami obyvatelstva, kteří jsou nejvíce ohroženi kriminalitou. Jedná se o setkání například se žáky základních škol, s dětmi v mateřských školách, s dětmi v dětských domovech, se seniory a dále také s dětmi a seniory, kteří jsou na dlouhodobém léčení v plicní léčebně respiračních onemocnění ve Cvikově. Přednášky pořádané v mateřských, základních školách a dětských domovech jsou prováděny různými způsoby výuky, jako například pomocí her, vyprávění, ukázek a to zábavnou formou, aby byla co nejvíce zajištěna pozornost přítomných dětí. Přednášky jsou zaměřené například na to jak se děti, tedy nejzranitelnější účastníci provozu na pozemních komunikacích mají chovat, jak se chovat ke svému okolí a k lidem. Snaží se v rámci přednášek vštěpovat dětem ukázněnost, vztah ke zdraví, opatrnosti, znalosti dopravních značek, základních předpisů, vnímání v okolí a čase, vnímání nebezpečí.

⁵³ Interní akt Policie ČR, Závazný pokyn policejního prezidenta číslo 180 z roku 2012, článek 4, odst. 1., Dostupné z ASPI, [2013-01-05]

⁵⁴ Česko, Zákon č. 273 z roku 2008 Sb., o Policii České republiky ve znění dalších právních předpisů, § 15, Dostupné z ASPI, [2013-01-05]

V rámci přednášek se přednášející policisté snaží účastníkům vysvětlit a částečně je naučit základní pravidla, jak se správně chovat například při přecházení pozemní komunikace, jak a kde správně chodit po pozemní komunikaci, jak jsou důležité a jak správně používat reflexivní doplňky ke zviditelnění, jaká má být správná výbava kola, jak mít správně nasazenou přilbu při různých činnostech, jako je jízda na kole, bruslích podobně. K těmto činnostem přednášející policisté používají různých pomůcek, jako jsou například, dopravní značky, omalovánky, samolepky, doplňky z reflexivních materiálů, hra AJAX, apod. Přednášející policisté také seznamují posluchače s činností samotné policie, kdy součástí přednášek bývají také často prováděny ukázky výzbroje a výstroje policistů. V některých případech také bývá při přednáškách přítomen psův oděv se služebním psem. Přednášky dětem jsou prováděny po předchozích domluvách s pedagogy nebo zaměstnanci daných institucí a v různých časových intervalech, zpravidla 1 za rok.

Přednášky policisté provádějí také seniorům, kdy tyto přednášky jsou zaměřeny na bezpečnost v oblasti financí, problematiku podvodů, zabezpečení svého majetku a objektů, páchaní násilí na seniorech, včetně získávání základních informací o domácím násilí na seniorech a také členech rodiny. Účastníkům přednášek jsou také dávány informační preventivní letáky a samolepky. Přednášek se také někdy účastní strážníci obecní policie, nebo přímo sami vedou některé přednášky bez přítomnosti policistů obvodního oddělení Cvikov. V rámci hlídkové a obchůzkové činnosti se na obvodním oddělení Cvikov provádí rozvoz a umístování informačních preventivních letáku na předem určená místa, kde je zvýšená pravděpodobnost krádeží vloupáním věcí z vozidel. V rámci útvaru obvodního oddělení Cvikov se jedná o lokality sídlišť, parkoviště před supermarketem, parkoviště u lyžařských sjezdovek a parkovišť poblíž lesních prostorů. Letáky jsou umístované buď přímo na vytipovaná vozidla, nebo na místa, kde vozidla často parkují a dochází zde k vloupání do vozidel.

Jedná se zpravidla o informační letáky: Auto není trezor a Nedejte zlodějům šanci. Preventivní letáky jsou také občanům k dispozici v recepci v objektu obvodního oddělení Cvikov. Jedná se o preventivní letáky zaměřující se na široký okruh kriminality. Kdy se například jedná o informační plakáty, letáky a brožury například o domácím násilí, o postupu při zvládnutí dopravní nehody, o tom jak se chovat při pohybu na pozemní komunikaci, o tom jaké jsou nejčastější chyby při řízení motorového vozidla, o tom jak zabezpečit své vozidlo, o problematice spojené s držení platební karty, o radách a informacích jak zabezpečit svůj byt, dům či rekreační objekt, o tom jak chránit své peníze, o tom jak bezpečně cestovat po Evropě, o problematice šikany mezi dětmi a jejich skrytá nebezpečí, a o problematice zlepšení bezpečnosti v polsko-českém příhraničí po vstupu do schengenského prostoru. Některé informační letáky a brožury jsou v recepci k dispozici lidem i v cizojazyčném provedení.

❖ Vyhodnocení činnosti preventivních aktivit útvaru obvodního oddělení Cvikov

Dle mého názoru jsou prováděné preventivní aktivity útvaru obvodního oddělení Cvikov v posledních letech na dobré úrovni i četnost těchto aktivit se zvýšila a to s porovnáním s předchozími lety (před rokem 2010), kdy na útvaru obvodního oddělení Cvikov byl značný podstav policistů, a preventivní činnost nebyla prováděna v potřebné míře a rozsahu. Preventivní činnosti před rokem 2010 nebyly prováděny v potřebné míře a rozsahu z důvodu malého počtu sloužících policistů a pro jejich pracovní vytížení. V průběhu roku 2010 došlo k příchodu policistů, kteří absolvovali základní odbornou přípravu a došlo tak, ke značnému posílení početního stavu útvaru obvodního oddělení Cvikov, kdy je ale nutné konstatovat, že také někteří zkušení policisté z obvodního oddělení odešli. I přesto byl stav sloužících policistů dostatečný a tak se začalo na obvodním oddělení Cvikov sloužit nepřetržitě a ne jako to bylo doposud, kdy služba byla vykonávána pouze v dnech pondělí až čtvrtek do 23 hod. Zařazením nových policistů do výkonu služby, tak přispělo k získání více prostoru pro zlepšení a zvýšení preventivních činností a ke zvýšení hlídkové a obchůzkové činnosti. Na druhou stranu došlo, vlivem odchodu zkušených policistů ke snížení kvality prověřování a odhalování trestných činů.

10 Problematika spokojenosti občanů s bezpečnostní situací ve městě Cvikov

❖ Nápad trestné činnosti v rámci Obvodního oddělení policie České republiky Cvikov

V období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 je na útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov registrováno celkem 301 trestných činů (příloha č. 2). Co se týče struktury registrovaných trestných činů, tak přes polovinu, přesněji 56 % celkové kriminality za dané období zaujímá **majetková kriminalita**. Je to pochopitelné, neboť snaha zisku je stále vysoká a trvale roste z několika různých důvodů, jako je například vysoká míra nezaměstnanosti, vysoká míra spotřeby drog, apod. Strukturu registrované majetkové kriminality tvoří převážně krádeže prosté – 89 registrovaných trestných činů a krádeže vloupáním - 66 registrovaných trestných činů. Velké zastoupení, co se týká krádeží vloupáním, jsou krádeže vloupáním do rekreačních a víkendových chat, krádeže věcí z automobilů a krádeže součástek z motorových vozidel. Objasněnost u celkové majetkové kriminality je 31,4 %. **Zbývající kriminalita** (trestné činy) tvoří 13 % celkové kriminality. 13 % zastoupení celkové zbývající kriminality tvoří převážně trestné činy Zanedbání povinné výživy v počtu 20 TČ a Ohrožování pod vlivem návykové látky v počtu 6 TČ. Do této kategorie také spadají trestné činy spáchané v souvislosti s řízením motorových vozidel, jako například dopravní nehody úmyslné a neúmyslné. Kategorie **ostatních trestných činů** tvoří 12 % z celkové kriminality. Do této kategorie jsou zahrnuty trestné činy Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání v počtu 17 TČ, Výtržnictví v počtu 7 TČ, Podílnictví v počtu 3 TČ, Sprejerství v počtu 2 TČ, Ohrožování výchovy mládeže v počtu 2 TČ, Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů v počtu 2 TČ, Nedovolené pěstování rostlin s obsahem omamných látek v počtu 2 TČ. **Násilná trestná činnost** tvoří 10 % z celkové kriminality, kdy je sama tvořena protiprávním jednáním jako je Vražda v počtu 1 TČ, Loupež v počtu 5 TČ, Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci v počtu 3 TČ, Úmyslné ublížení na zdraví v počtu 6 TČ, Nebezpečné vyhrožování v počtu 4 TČ, Porušování domovní svobody v počtu 10 TČ.

Hospodářská kriminalita tvoří 5 % z celkové kriminality, kdy nejvíce je zastoupena protiprávním jednáním – podvodem v počtu 6 TČ a neoprávněné držení platebního prostředku v počtu 4 TČ. Mravností **kriminalita** tvoří 4 % nejmenší zastoupení z celkové kriminality. Jedná se převážně o protiprávní jednání pohlavní zneužívání v počtu 6 TČ, znásilnění v počtu 1 TČ a dále například šíření pornografie v počtu 1 TČ.⁵⁵

V období od 1.1.2012 do 31.1.2012 je na útvaru obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov registrováno celkem 256 trestných činů (příloha č. 3). Co se týče struktury registrovaných trestných činů, tak přes polovinu, přesněji 60 % celkové kriminality za dané období zaujímá **majetková kriminalita**. Strukturu registrované majetkové kriminality tvoří převážně krádeže prosté – 78 registrovaných trestných činů a krádeže vloupáním - 56 registrovaných trestných činů. Velké zastoupení, co se týká krádeží vloupáním, jsou krádeže vloupáním do rekreačních a víkendových chat, krádeže věcí z automobilů a krádeže součástí z motorových vozidel. Objasněnost u celkové majetkové kriminality je 24,7 %. **Zbývající kriminalita** (trestné činy) tvoří 15 % celkové kriminality. 15 % zastoupení celkové zbývající kriminality tvoří převážně trestné činy Zanedbání povinné výživy v počtu 19 TČ a Ohrožování pod vlivem návykové látky v počtu 8 TČ. Do této kategorie také spadají trestné činy spáchané v souvislosti s řízením motorových vozidel, jako například dopravní nehody úmyslné a neúmyslné. Kategorie **ostatních trestných činů** tvoří 12 % z celkové kriminality. Do této kategorie jsou zahrnuty trestné činy Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání v počtu 12 TČ, Výtržnictví v počtu 9 TČ, Podílnictví v počtu 1 TČ, Ohrožování výchovy mládeže v počtu 2 TČ a Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů v počtu 2 TČ. **Násilná trestná činnost** tvoří 9 % z celkové kriminality, kdy je sama tvořena protiprávním jednáním jako je, Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci v počtu 2 TČ, Úmyslné ublížení na zdraví v počtu 2 TČ, Nebezpečné vyhrožování v počtu 1 TČ, Porušování domovní svobody v počtu 9 TČ.

⁵⁵ Zdroj: Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

Hospodářská kriminalita tvoří 4 % z celkové kriminality, kdy nejvíce je zastoupena protiprávním jednáním – neoprávněné držení platebního prostředku v počtu 5 TČ a podvody v počtu 2 TČ. Mravností **kriminalita** není v daném období roku 2012 zastoupena.⁵⁶

❖ Srovnání nápadu trestné činnosti za období roku 2011 a 2012⁵⁷

V rámci obvodního oddělení Cvikov došlo v roce 2012 oproti roku 2011 ke snížení celkové kriminality o 45 trestných činů, největší zásluhu na snížení celkové kriminality má pokles nápadu trestné činnosti majetkové a to o 15 registrovaných trestných činů. Jedná se zejména o pokles krádeží vloupání věcí z vozidel, krádeží součástek z motorových vozidel a krádeže vloupáním do ostatních objektů. Naopak v roce 2012 stoupl počet krádeží vloupáním do rekreačních a víkendových chat. Na celkové snížení registrované kriminality má také značný vliv vymizení mravnostní kriminality, která v roce 2011 byla páchána v počtu 11 trestných činů, a v roce 2012 nebyl registrován žádný trestný čin spadající do této oblasti mravnostní kriminality. Na snížení celkového počtu trestných činů v roce 2012 oproti roku 2011 má také zásluhy snížení nápadu násilné trestné činnosti o 10 trestných činů, kdy došlo k úplnému vymizení trestného činu Loupeže z počtu 5 trestných činů a snížení protiprávního jednání úmyslného ublížení na zdraví. Co se týče ostatní trestné činnosti tak došlo v roce 2012 oproti roku 2011 ke snížení o 5 trestných činů, kdy toto zapříčinil pokles trestného činu Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. V oblasti hospodářské kriminality došlo taktéž k mírnému snížení registrované trestné činnosti a to přesněji o 4 trestné činy. Kdy nejvíce se jednalo o trestný čin Podvod a Neoprávněné držení platebního prostředku. Zbývající kriminalita zůstala v obou obdobích na stejném počtu 39 trestných činů, kdy struktura této oblasti kriminality se výrazně neměnila. K celkové objasněnosti za daná období došlo v roce 2012 oproti roku 2011 k poklesu objasněnosti trestné činnosti a to z 51,8 % na 44,5 %.

⁵⁶ Zdroj: Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

⁵⁷ Zdroj: Policejní prezidium ČR, Statistické výkazy za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 a od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

Kdy v roce 2011 bylo z 301 trestných činů stíháno 150 skutků a v roce 2012 bylo z 256 trestných činů stíháno 118 skutků. Nejnižší objasněnost v roce 2011, taktéž i v roce 2012 představuje majetková kriminalita, kdy v roce 2011 je objasněnost majetkové kriminality na 31,4 %. V roce 2012 se objasněnost majetkové kriminality ustálila na hodnotě 24,7 %. Naopak nejvyšší objasněnost v roce 2011 je u zbývající kriminality 89,8 % a v roce 2012 je nejvyšší objasněnost trestné činnosti také u zbývající kriminality 84,7 %. Index kriminality byl v období roku 2011 ustálen na hodnotě 479 a v období roku 2012 kles na hodnotu 407. Ze statistických dat nápadu trestné činnosti za období roku 2011 a roku 2012 vyplývá (příloha č. 4), že meziroční nápad kriminality značně kles, a to o 72 trestných činů. Co se týče struktury trestné činnosti, došlo také ke značné změně k lepšímu, kdy zcela vymizela mravnostní kriminalita a dosti se snížila násilná kriminalita. V roce 2012 také nebyl registrován žádný trestný čin loupež, což je velmi pozitivní. Dle mého názoru a zkušeností došlo ke snížení celkového nápadu trestné činnosti, jelikož v rámci útvaru obvodního oddělení Cvikov je dobře, systematicky a kvalitně prováděna preventivní činnost a také, že došlo ke zvýšení hlídkové a občůzkové činnosti policistů. Snížení nápadu trestné činnosti také přisuzuji možnosti nárůstu latentní kriminalit, kdy se policie o trestném činu ani nedoví z mnoha různých příčin, jako například u mravnostní kriminality. Kdy tyto trestné činy zůstanou skryté, jelikož poškození mívají strach z oběti, strach z veřejného mínění, nebo také strachu ze ztráty druhého partnera. Na druhou stranu je nutné uvést, že došlo v roce 2012 oproti roku 2011 ke značnému poklesu objasněnosti trestné činnosti téměř o 7,5 %. Tento značný pokles trestné činnosti přisuzuji jednak tomu, že osoby páchající trestnou činnost jsou při páchání trestné činnosti více obezřetní, ostražitější, zkušenější a také se jedná o pachatele z jiných měst, okresů či krajů a tudíž následné zjištění pachatele spáchaného trestného činu je značně složitější. Pokles objasněnosti kriminality také přisuzuji tomu, že v roce 2012 došlo oproti roku 2011 ke zvýšení krádeží motorových vozidel, kdy zjištění samotného pachatele této krádeže je velmi obtížné a celorepubliková objasněnost krádeží vozidel je značně nízká oproti jiné trestné činnosti. Na celkovou objasněnost má také dle mého názoru možný vliv, že nově zařazení policisté na obvodním oddělení policie nemají ještě dostatek zkušeností s prověřováním a odhalováním trestných činů.

10.1 Použití výzkumné metody ke zjištění současného stavu bezpečnosti a spokojenosti občanů žijících ve městě Cvikov

Ke zjištění současného stavu bezpečnosti a spokojenosti občanů žijících ve městě Cvikov, bylo použito dotazníkového šetření. Jako nástroj v sociologickém zkoumání byl zvolen dotazník. Dotazník je tvořen otázkami a variantami odpovědí. Obsahuje také prostor na případná další sdělení a vyjádření odpovědi. Dotazník byl zvolen z důvodu, jelikož se jedná o velmi rozšířený nástroj, který umožňuje rychlé zpracování dat. A také z důvodu, že je použitelný pouze v prostředí, které je výzkumníkům relativně dobře známé⁵⁸.

❖ Vlastní průzkum

Vlastní průzkum pomocí dotazníkové metody byl proveden dotazníkovou formou. Tento dotazníkový průzkum byl proveden v období měsíce února roku 2013, tudíž jsou potřebné informace velmi aktuální. Vzhledem k tomu, že cílem dotazníkového průzkumu je zjistit potřebný pohled občanů na bezpečnostní situaci ve městě Cvikov a také zjistit, jaké lokality ve městě jsou pro občany nebezpečné. Bylo samotné dotazování provedeno v ulicích města Cvikov a také na obvodním oddělení PČR Cvikov. Samotný dotazník v ulicích města Cvikov vyplnilo 44 dotazovaných a na obvodním oddělení PČR Cvikov vyplnilo dotazník 21 dotazovaných. Celkem se tedy dotazníkového průzkumu zúčastnilo 65 respondentů.

❖ Struktura dotazníku

Na začátku samotného dotazníku (příloha č. 1) jsou uvedeny základní informace pro respondenta, které uvádějí, jaké problematiky se dotazník týká. V úvodu dotazníku jsou dále uvedeny stručné informace, o tom jak má respondent dotazník vyplnit, cíl dotazníku a informace o tom, že dotazník je zcela anonymní.

⁵⁸ JANDOUREK, J. *Úvod do sociologie*. Praha, 2003. s. 210 - 211.

Samotnou strukturu dotazníku, tvoří dvacet otázek, které jsou formulovány tak, aby jednoznačně definovaly co je předmětem otázky. Otázky jsou kladeny stručně a srozumitelně, aby respondent mohl správně na danou otázku odpovědět a zároveň aby, respondentovi nenapovídali v jeho odpovědi. První tři otázky zjišťují pohlaví respondenta, jeho zařazení do věkové skupiny a polohu bydliště ve městě. Věkové skupiny jsou rozděleny do pěti kategorií a to: pod 18 let, mezi 18 lety a 30 lety, mezi 30 lety a 50 lety a důchodcem a poslední skupinu tvoří senioři. Odpovědi na otázku polohy bydliště jsou tři, kdy respondent může vybrat odpověď, že bydlí v centru města, mimo centrum anebo že bydlí na okraji města. Otázky číslo 4 a 5 zjišťují informace, zda se dotazovaný ve městě Cvikov cítí bezpečně za denního světla a zda se cítí bezpečně ve městě za tmy. Na obě otázky může dotazovaný vybrat jednu z pěti odpovědí. A to: 1) ano, vždy 2) většinou ano 3) někdy ne 4) většinou ne 5) ne, nikdy. Otázky číslo 6 až 16 zjišťují potřebné informace, které odpovídají na to, zda se dotazovaný cítí bezpečně v určité lokalitě ve městě Cvikov. Jedná se o lokality, které jsou autorem dotazníku považovány za nejvíce nebezpečné pro občany města Cvikov z pohledu kriminality. Na otázky může dotazovaný vybrat opět jednu z pěti odpovědí. A to: 1) ano, vždy 2) většinou ano 3) někdy ne 4) většinou ne 5) ne, nikdy. Otázka číslo 17 zjišťuje, zda se dotazovaná osoba cítí bezpečně v místech, kde hlídkují strážníci nebo policisté. Kdy na tuto otázku může dotazovaný vybrat opět jednu z pěti odpovědí. A to: 1) ano, vždy 2) většinou ano 3) někdy ne 4) většinou ne 5) ne, nikdy. Otázka číslo 18 zjišťuje, které hlídky dotazovaný vídá v ulicích města. Na tuto otázku může dotazovaný vybrat jednu z pěti odpovědí. A to: 1) žádné 2) strážníky MP 3) policisty ČR 4) obojí stejně 5) nevím. Otázka číslo 19 zjišťuje, jaká protiprávní činnost ve městě dotazovanému způsobuje největší obavy. Dotazovaný může vybrat opět jednu ze čtyř odpovědí. A to: 1) majetková 2) násilná 3) podvody 4) vandalismus. Poslední dvacátá otázka v dotazníku se ptá dotazované osoby na to, zda by ve městě Cvikov uvítala bezpečnostní kamerový systém. Dotazovaná osoba může vybrat jednu ze tří odpovědí a to: 1) určitě ano 2) nevím 3) určitě ne. V samotném závěru je uvedeno poděkování za vyplnění dotazníku.

11 Analýza a vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazník v ulicích města Cvikov vyplnilo 44 dotazovaných a na obvodním oddělení PČR Cvikov vyplnilo dotazník 21 dotazovaných. Celkem se tedy dotazníkového průzkumu zúčastnilo 65 respondentů.

Analýze **otázky č. 1** bylo zjištěno, že dotazníku se zúčastnilo více žen než mužů, kdy dotazník vyplnilo 34 žen a 31 mužů (příloha č. 5). Celkem se tedy průzkumu zúčastnilo 65 mužů a žen.

Analýzou **otázky č. 2** a z vyhotoveného grafu (příloha č. 6) je patrné, že nejvíce se dotazníku účastnilo respondentů ve věkové skupině mezi 30 a 50 lety, v počtu 19 dotazovaných. Věkové skupiny mezi 18 a 30 lety a mezi 50 lety a důchodcem se dotazníku účastnilo shodně 14 mužů a žen. Nejméně se dotazníku účastnilo respondentů ve věkové skupině pod 18 let, kdy dotazník vyplnilo celkem 8 respondentů.

Co se týče polohy bydliště respondentů, tak analýzou **otázky č. 3** a z grafu (příloha č. 7) je patrné, že nejvíce dotazovaných žije mimo centrum města Cvikov. Jedná se celkem o 30 mužů a žen. Takřka shodně dotazovaných osob bydlí v centru města nebo na okraji města. V centru města bydlí 18 dotazovaných a 17 dotazovaných bydlí na okraji města.

Analýzou dotazníkové **otázky č. 4** a z vytvořeného grafu (příloha č. 8) bylo zjištěno, že na otázku: „Cítíte se ve městě bezpečně za denního světla?“ odpovědělo 34 osob většinou ano. 14 dotazovaných odpovědělo ano vždy a 14 dotazovaných odpovědělo někdy ne. Odpověď, že se nikdy ve městě za denního světla bezpečně necítí, nevybral žádný z respondentů. Za denního světla se ve městě bezpečně cítí většina respondentů (73 %).

Analýzou **otázky č. 5** a z grafu (příloha č. 9) bylo zjištěno, že za tmy se ve městě Cvikov cítí bezpečně méně dotazovaných, než za denního světla a to 40 % dotazovaných. Za tmy ztrácí pocit bezpečí nejvíce ženy (37 %) na rozdíl od mužů. 4 ženy z 34 žen se dokonce ve městě za tmy necítí nikdy bezpečně.

Rozborem **otázky č. 6:** „Cítíte se bezpečně na náměstí Osvobození?“ a z vyhotoveného grafu (příloha č. 10) je zřejmé, že se na náměstí Osvobození více než polovina dotazovaných (60 %) cítí bezpečně. Podrobněji 8 dotazovaných osob se na náměstí Osvobození cítí vždycky bezpečně a 31 dotazovaných osob se v daném místě většinou cítí bezpečně. Bezpeční v dané lokalitě zřejmě snižuje výskyt většího množství restaurací a baru, kde se často ve večerních hodinách pohybují osoby pod vlivem alkoholických nápojů.

Analýzou dotazníkové **otázky č. 7** a z vytvořeného grafu (příloha č. 11) bylo zjištěno, že na otázku: „Cítíte se bezpečně v ulici Kollárova?“ odpovědělo 28 dotazovaných, že většinou ano. 10 dotazovaných odpovědělo ano, vždy. Procentuelně se tedy bezpečně cítí v ulici Kollárova 58,5 % dotazovaných. Z toho 39 % mužů a 19,5 % žen. Odpověď, že se někdy necítí bezpečně v ulici Kollárova, označilo 24 dotazovaných. Z toho 15 žen a 9 mužů.

Rozborem **otázky č. 8:** „Cítíte se bezpečně v parku u kostela?“ a z vytvořeného grafu (příloha č. 12), je patrné, že se jedná o lokalitu s **nejmenším pocitem bezpečí**. Celkově se zde necítí bezpečně 51 % dotazovaných. Nejmenší pocit bezpečí v lokalitě v parku u kostela mají ženy oproti mužům. Kdy odpověď, že se většinou necítí bezpečně v parku u kostela, vybralo 12 žen a žádný dotazovaný muž.

Analýzou dotazníkové **otázky č. 9** a z vytvořeného grafu (příloha č. 13) bylo zjištěno, že na otázku: „Cítíte se bezpečně v ulici ČSA poblíž hřbitova?“ odpovědělo 23 dotazovaných ano, vždy. 28 dotazovaných vybralo odpověď většinou ano. Celkem se tedy cítí v dané lokalitě bezpečně 78,5 % dotazovaných, z čehož vyplývá, že se jedná o **druhou lokalitu s největším pocitem bezpečí**.

Rozborem **otázky č. 10:** „Cítíte se bezpečně na autobusovém nádraží?“ a z vytvořeného grafu (příloha č. 14) vyplývá, že 54 % dotazovaných vybralo odpovědi ano, vždy nebo většinou ano. Na to, že se v dané lokalitě někdy necítí bezpečně, odpovědělo celkem 21 dotazovaných (12 žen a 9 mužů). 5 dotazovaných vybralo odpověď většinou ne a 4 dotazovaní lidé odpověděli, že se nikdy na autobusovém nádraží necítí bezpečně.

Analýzou dotazníkové **otázky č. 11** a z vytvořeného grafu (příloha č. 15) bylo zjištěno, že na otázku: „Cítíte se bezpečně v ulici Vančurova?“ odpovědělo 7 dotazovaných, ano vždy (5 mužů a 2 ženy). Odpověď, většinou ano vybralo nejvíce dotazovaných, a to 26 respondentů. Větší množství dotazovaných (21) vybralo také odpověď někdy ne. Procentuelně se tedy v dané lokalitě cítí bezpečně 51 % všech dotazovaných.

Po vyhodnocení dotazníkové **otázka č. 12**: „Cítíte se bezpečně v prostoru sídliště, mezi panelovými domy?“ a z grafu (příloha č. 16) vyplývá, že se jedná o jednu z lokalit, kde se lidé cítí bezpečně. Kladnou odpověď vybralo 65 % dotazovaných. To, že se v dané lokalitě lidé cítí bezpečně, zapřičiňuje časté hlídkové a pěší činnosti PČR a MP. Nejvíce dotazovaných (33) zvolilo odpověď, že se většinou cítí dobře v dané lokalitě. Rozdílnost odpovědí co se týče mužů a žen je velmi nepatrné.

Rozborem **otázky č. 13**: „Cítíte se bezpečně v prostoru sídliště Mánesova?“ a z vytvořeného grafu (příloha č. 17) vyplývá, že 66 % dotazovaných osob vybralo odpovědi ano, vždy nebo většinou ano. Na to, že se v dané lokalitě někdy necítí bezpečně, odpovědělo celkem 10 dotazovaných. 9 dotazovaných vybralo odpověď většinou ne a 3 z dotazovaných lidí odpověděli, že se nikdy na autobusovém nádraží necítí bezpečně. Jedná se tedy o jednu z lokalit, kde se občané města cítí bezpečně, což mohlo zapřičinit také časté hlídkování PČR a MP.

Analýzou dotazníkové **otázky č. 14** a z vytvořeného grafu (příloha č. 18) bylo zjištěno, že na otázku: „Cítíte se bezpečně u prostoru marketu Penny?“ odpovědělo 16 dotazovaných, ano vždy (11 mužů a 5 žen). Odpověď, většinou ano vybralo nejvíce dotazovaných, a to 25 respondentů. Větší množství dotazovaných (16) vybralo také odpověď někdy ne. Procentuelně se tedy v dané lokalitě cítí bezpečně 63 % všech dotazovaných. Tato lokalita se tedy jeví jako jedna z těch, kde se dotazovaní cítí bezpečně.

Po vyhodnocení dotazníkové **otázky č. 15**: „Cítíte se bezpečně v ulici Komenského u pošty?“ a z vyhotoveného grafu (příloha č. 19) vyplívá, že se jedná o **nejbezpečnější lokalitu ve městě**, kde se lidé cítí bezpečně. Pocit bezpečí v dané lokalitě zapříčiňuje velký pohyb lidí, jelikož se jedná o velmi frekventovanou ulici vedoucí k náměstí do středu města. 80 % z dotazovaných vybralo kladnou odpověď ano, vždy nebo většinou ano. Nejvíce dotazovaných (33) zvolilo odpověď, že se většinou cítí dobře v dané lokalitě.

Z poslední **otázky č. 16**, která se ptá na pocit bezpečí v dané lokalitě - v ulici Žitavská a z vytvořeného grafu vyplívá, že se jedná o lokalitu, kde se lidé cítí bezpečně. 66 % dotazovaných se přiklání k pocitu bezpečí v dané ulici. Nejvíce dotazovaných (23) odpovědělo, že se vždy cítí bezpečně v dané lokalitě a 20 odpovědělo většinou ano. Nenašel se, žádný z respondentů, který by uvedl, že by se nikdy v ulici Žitavská necítil bezpečně.

Z dotazníkové **otázky č. 17**, která se ptá na pocit bezpečí v místech, kde hlídají strážníci nebo policisté a z vyhotoveného grafu (příloha č. 21) vychází najevo, že přítomnost hlídek PČR a MP značně zvyšuje u občanů pocit bezpečí. Ve Cvikově pod dohledem hlídek PČR nebo hlídek MP se cítí bezpečně 80 % dotazovaných. Téměř 6 % dotazovaných uvedlo, že se většinou nebo nikdy necítí bezpečně v přítomnosti hlídek PČR a MP.

Analýzou **otázky č. 18**: „Které hlídky vídáte v ulicích města?“ a z vytvořeného grafu (příloha č. 22), bylo zjištěno, že obyvatelé nejvíce vídají v ulicích města Cvikov hlídky PČR (37%). Odpověď, že obyvatelé vídají v ulicích města MP zvolilo 14 %, což může zapříčinit menší počet sloužících strážníků obecní policie (4). 25 % dotazovaných zvolilo odpověď, že vídají hlídky PČR a hlídky MP stejně. 19 % dotazovaných uvedlo, že v ulicích města nevidí žádné hlídky PČR nebo hlídky MP, kdy tuto odpověď zvolili převážně občané žijící na okraji města.

Z **otázky č. 19**, která zkoumá u dotazovaných, jaká protiprávní činnost ve městě jim způsobuje největší obavy a z vytvořeného grafu (příloha č. 23) vyšlo najevo, že největší obavy mají dotazovaní z vandalismu (41,5 %) a z majetkové protiprávní činnosti (38,5 %). Násilné protiprávní činnosti se obává téměř 14 % dotazovaných a podvodů se obává pouze 6 % občanů. Ženy se více obávají násilné protiprávní činnosti než muži, kdy nejvíce se však ženy obávají vandalismu (28 %). Co se týče mužů tak ty se nejvíce bojí majetkové trestné činnosti (24,5 %) a poté vandalismu (14 %).

Poslední dotazníková **otázka č. 20**, zkoumá, zda by lidé města Cvikov uvítali či chtěli ve městě bezpečnostní kamerový systém. Analýzou této otázky a z vytvořeného grafu (příloha č. 20) bylo zjištěno, že většina dotazovaných, téměř 74 % by bezpečnostní kamerový systém určitě uvítala. 14 % z dotazovaných uvedlo, že neví, zda chtějí či nechtějí bezpečnostní kamerový systém. A pouhých 12 % z dotazovaných uvedlo, že bezpečnostní kamerový systém určitě nechtějí, kdy odpověď: „určitě ne“ vybralo 75 % mužů a 25 % žen.

11.1 SWOT analýza pocitu bezpeční ve městě Cvikov

Slabé stránky:

- nejvíce nebezpečný se jeví prostor v parku u kostela, prostor ulice Vančurova a prostor autobusového nádraží u silnice I/13
- lidé méně vidí v ulicích strážníky MP než hlídky PČR
- dotazovaní se značně bojí vandalismu a majetkové kriminality
- dotazované ženy se cítí více ohroženi než muži

Silné stránky:

- za denního světla se ve městě cítí bezpečně naprostá většina obyvatel
- v ulici Komenského poblíž pošty, hlavní sídliště a sídliště Mánesova, ulice ČSA poblíž hřbitova jsou dle učiněného průzkumu lokality s vysokým pocitem bezpečí
- pravidelná hlídková a pěší činnost PČR a MP

Příležitosti:

- občané chtějí bezpečnostní kamerový systém
- lidé chtějí hlídkující policisty a strážníky
- nová realizace preventivních opatření

Rizika:

- nedostatek hlídek z důvodu jiné vytíženosti policistů a strážníků
- snížení počtu sloužících strážníků a policistů v daném teritoriu
- nezájem zastupitelů města Cvikov o preventivní projekty, nedostatek morální a finanční podpory

Závěr

Pro dosažení cílů uvedených v této bakalářské práci na téma Prevence kriminality v rámci útvaru obvodního oddělení Policie České republiky jsem shromáždil dostatečné množství odborné literatury k dané problematice, informace v nich jsem analyzoval a porovnal. Výsledky analýzy jsem poté shrnul v jednotlivých kapitolách teoretické části práce a tyto též využil v praktické části práce.

Pro naplnění hlavního cíle této bakalářské práce jsem provedl vlastní průzkum pomocí dotazníku u občanů města Cvikov na téma – spokojenost občanů s bezpečnostní situací ve městě Cvikov. Dotazníkové šetření bylo provedeno na začátku roku 2013, a tudíž jsou získané potřebné informace velmi aktuální. Strukturu otazníku tvoří úvodní část, 20 uzavřených otázek k problematice bezpečnosti ve městě Cvikov a v závěru se nachází poděkování. K vyplnění samotného dotazníku došlo v ulicích města Cvikov a v prostoru budovy obvodního oddělení Policie České republiky Cvikov, kdy dotazník vyplnilo 65 respondentů. Získaná data z vyplněných dotazníků byla následně vyhodnocena a na jejich základě vytvořeny grafy k jednotlivým otázkám, které se nachází v příloze bakalářské práce. Vytvořené grafy především slouží k vyhodnocení dotazníku a také k lepšímu zorientování se v získaných informacích. Provedenou analýzou dotazníku byl dále zjištěn potřebný názor občanů na bezpečnostní situaci ve městě a také zjištěna a stanovena riziková místa, kde se občané necítí bezpečně. Jedná se především o prostor v parku u kostela, prostor ulice Vančurova a prostor samotného autobusového nádraží u silnice I/13. Vyhodnocením dotazníku byly také zjištěny lokality, kde se naopak lidé cítí bezpečně, jedná se o prostor v ulici Komenského poblíž pošty, hlavní sídliště a sídliště Mánesova, a také ulice ČSA poblíž hřbitova. Dotazník také poukazuje na nedostatky v hlídkové činnosti MP a zjišťuje, že se občané města nejvíce obávají majetkové protiprávní činnosti a vandalismu. V závěru vyhodnocení dotazníků bylo též zjištěno, že naprostá většina obyvatel města Cvikov by uvítala kamerový bezpečnostní systém, což by jistě přispělo k lepší bezpečnosti v ulicích města Cvikov.

Dle mého názoru je také důležité pokračovat v již dobře fungující preventivní činnosti útvaru obvodního oddělení Cvikov, kdy dále navrhuji, aby docházelo u policistů provádějících prevenci kriminality v rámci oddělení k dalšímu zvyšování své kvalifikace v oblasti prevence kriminality, jelikož kriminalita se stále vyvíjí a je potřeba sní neustále bojovat. Jako další body ke zlepšení preventivní činnosti a zlepšení bezpečnostní situace navrhuji, nejenom zřízení bezpečnostního kamerového systému, tak i zlepšení a vybudování nového pouličního osvětlení ve městě Cvikov. Převážně v lokalitách, kde se dle výsledku dotazníku lidé necítí bezpečně, jako je například v parku u kostela, kde se v současné době nenachází žádné funkční pouliční osvětlení. Jako další bod ke zlepšení prevence kriminality a zlepšení bezpečnostní situace ve městě navrhuji společné hlídky policistů obvodního oddělení Cvikov se strážníky MP Cvikov a to především v lokalitách, ve kterých se dle výsledku dotazníkového průzkum necítí obyvatelé města Cvikov bezpečně a zároveň stanovení si konkrétních preventivní aktivity, které kdo, kde a v jakém časovém období bude provádět. Dále navrhuji, aby docházelo v budoucnu k lepší spolupráci s Městským úřadem Cvikov ohledně problematiky prevence a bezpečnosti ve městě.

Samotná bakalářská práce, dotazník a zjištěné informace mohou zároveň sloužit jako důležitý podklad pro zlepšení činnosti obvodního oddělení Policie České republiky, městské policie Cvikov a také Městské úřadu města Cvikov na úseku bezpečnostní situace a preventivních opatření ve městě Cvikov.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HOLCR, K. a kol. *Kriminologie*. Praha : Leges, 2008, s. 403. ISBN 978-80-8078-206-1.
2. JANDOUREK, J. Úvod do sociologie. Praha : Portál 2003, s.232. ISBN 80-7178-749-3.
3. KAISER, G. *Kriminologie*. Heidelberg : C. F. Müller, Juristischer Verlag, 1993, 268 s. ISBN 3-406-39109-5.
4. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. Praha : Eurolex Bohemia, 2001, s. 419. ISBN 80-86432-08-4.
5. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. Praha : ASPI, 2004, 527 s. ISBN 80-7066-821-0.
6. PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. Praha : Trivis, 1999, s. 86. ISBN 80-86244-03-2
7. SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2012 s. 290. ISBN 978-80-7380-389-6.
8. VICHLENDÁ, M., BAREŠ, L. *Prevence kriminality pro studující a učitele policejních škol MV*. Praha : odbor vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra ve spolupráci s Vyšší policejní školou a Střední policejní školou MV v Holešově, 2008, s. 106.
9. ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. Praha : Policejní akademie České republiky, 2008, s. 108. ISBN 978-80-7251-270-6
10. ZOUBKOVÁ, I. *Kontrola kriminality mládeže*. Dobrá voda u Pelhřimova : Aleš Čeněk, 2002. s. 231. ISBN 80-86473-08-2.

Legislativní dokumenty

11. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 22 z roku 1993 ke Koncepci Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a k doktríně Policie ČR, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]

12. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 617 z roku 1993 o projednání Koncepce a programu prevence kriminality, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
13. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 341 z roku 1994 k Programu sociální prevence a prevence kriminality, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
14. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 491 z roku 1996 k Systému sdružování a vynakládání prostředků ze státního rozpočtu na programy sociální prevence, prevence kriminality a prevence drogových závislostí, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
15. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 577 z roku 1996 k aktualizaci Koncepce Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a doktríny Policie ČR, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
16. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 209 z roku 1997 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence kriminality a Strategie prevence kriminality do roku 2000, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
17. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 1265 z roku 2000 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 1997 – 2000 a Strategie prevence kriminality na léta 2001 – 2003, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
18. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 393 z roku 2004 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících z Programu sociální prevence a prevence kriminality za léta 2001 – 2003 a Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
19. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 409 z roku 2008 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 a úkolech na rok 2008, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
20. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 409 z roku 2008 ke Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 a úkolech na rok 2008, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
21. Česko, Vláda, Usnesení vlády č. 925 z roku 2011 ke Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 - 2015, Dostupné z ASPI, [2012-12-20]
22. Interní předpis Policie ČR, *Závazný pokyn policejního prezidenta číslo 180 z roku 2012*, článek 4, odst. 1.

23. Česko, Zákon č. 273 z roku 2008 Sb., o Policii České republiky ve znění dalších právních předpisů, § 15, Dostupné z ASPI, [2013-01-05]

Internetové zdroje

24. *Informace o obvodním oddělení Cvikov* [online]. [cit. 2013-01-11]. Dostupné z INTRANETU: WWW: <http://www.cl.sc/vs/Clanek.aspx?ID=45>
25. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Czso.cz [online]. [cit. 2013-01-11]. Dostupné z WWW: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/00002BD91A/\\$File/13011203.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/00002BD91A/$File/13011203.pdf)
26. INTERNET : www.mvcr.cz, Strategie PK [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015.aspx>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

27. Interní databáze, Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011
28. Interní databáze, Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

Seznam příloh

1. Dotazník
2. Nápad trestné činnosti za období roku 2011 - graf
3. Nápad trestné činnosti za období roku 2012 - graf
4. Srovnání nápadu trestné činnosti za rok 2011 a 2012 – graf
5. Graf k otázce č. 1
6. Graf k otázce č. 2
7. Graf k otázce č. 3
8. Graf k otázce č. 4
9. Graf k otázce č. 5
10. Graf k otázce č. 6
11. Graf k otázce č. 7
12. Graf k otázce č. 8
13. Graf k otázce č. 9
14. Graf k otázce č. 10
15. Graf k otázce č. 11
16. Graf k otázce č. 12
17. Graf k otázce č. 13
18. Graf k otázce č. 14
19. Graf k otázce č. 15
20. Graf k otázce č. 16
21. Graf k otázce č. 17
22. Graf k otázce č. 18
23. Graf k otázce č. 19
24. Graf k otázce č. 20

1. Dotazník

DOTAZNÍK – SPOKOJENOST OBČANŮ S BEZPEČNOSTNÍ SITUACÍ VE MĚSTĚ CVIKOV

Zaškrtněte vždy jen jednu odpověď. Pokud chcete předat ještě další sdělení, napište je prosím na volné místo. Dotazník je zcela anonymní a slouží pro potřeby tvorby bakalářské práce.

1. **Jste:** muž / žena

2. **Váš věk:** pod 18 / mezi 18 a 30 / mezi 30 a 50 / mezi 50 a důchodem / jsem senior

3. **Bydlíte:** v centru města / mimo centrum / na okraji města

4. **Cítíte se ve městě bezpečně za denního světla?** ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

5. **Cítíte se ve městě bezpečně za tmy?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

6. **Cítíte se bezpečně na náměstí Osvobození ?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

7. **Cítíte se bezpečně v ulici Kollárova ?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

8. **Cítíte se bezpečně v parku u kostela?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

9. **Cítíte se bezpečně v ul. ČSA poblíž hřbitova?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

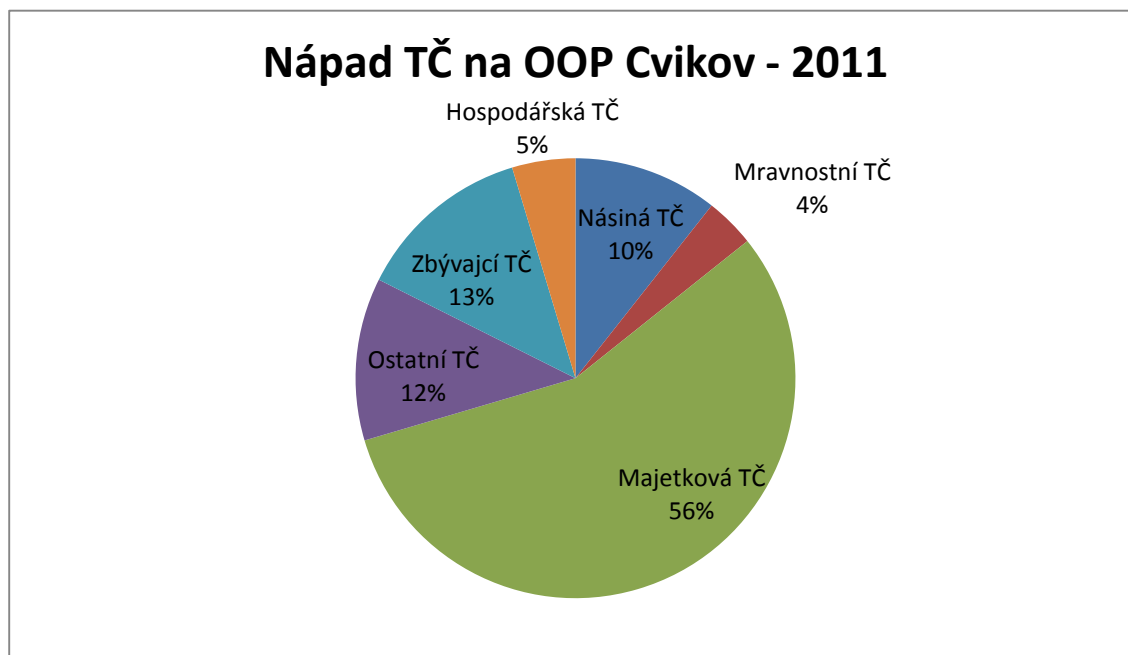
10. **Cítíte se bezpečně na autobusovém nádraží?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

11. **Cítíte se bezpečně v ulici Vančurova?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy

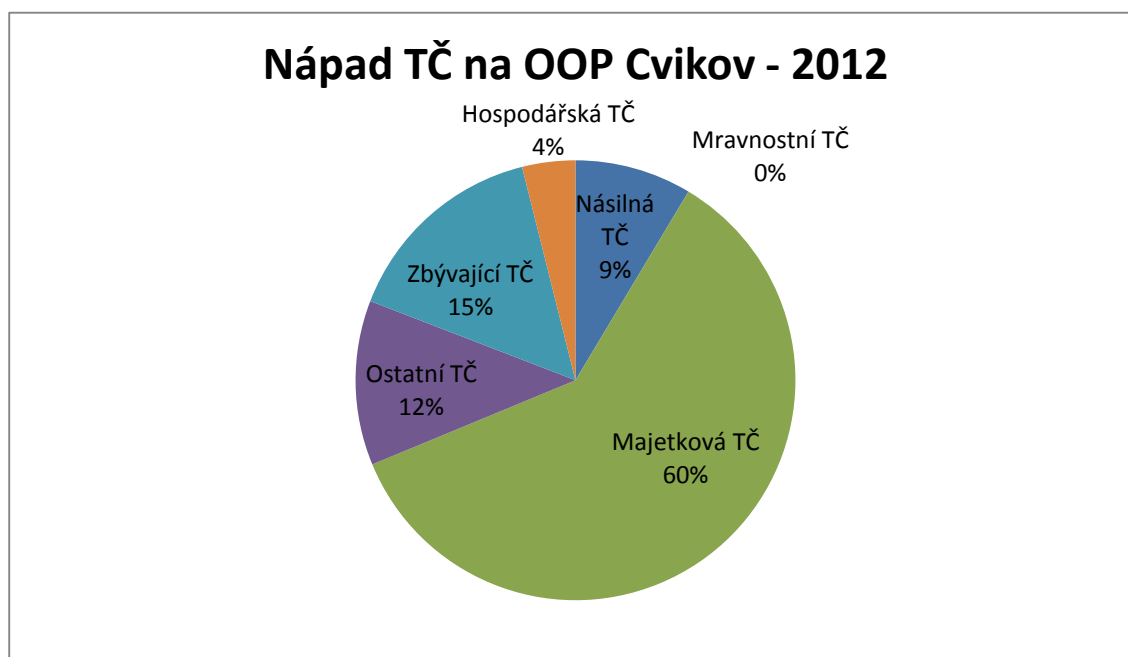
- 12. Cítíte se bezpečně v prostoru sídliště, mezi panelovými domy?**
ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 13. Cítíte se bezpečně v prostoru sídliště Mánesova?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 14. Cítíte se bezpečně u prostoru marketu Penny?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 15. Cítíte se bezpečně v ulici Komenského u pošty?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 16. Cítíte se bezpečně v ulici Žitavská?** - ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 17. Cítíte se bezpečně v místech, kde hlídkují strážníci nebo policisté?**
ano, vždy / většinou ano / někdy ne / většinou ne / ne, nikdy
- 18. Které hlídky vidáte v ulicích města?** – žádné / strážníky MP / policisty ČR / obojí stejně / nevím
- 19. Jaká protiprávní činnost ve městě vám způsobuje největší obavy?**
majetková / násilná / podvody / vandalismus
- 20. Uvítali byste ve městě bezpečnostní kamerový systém?** určitě ano / nevím / určitě ne

Za vyplnění dotazníku velmi děkuji.

2. Nápad trestné činnosti za období roku 2011 – graf⁵⁹

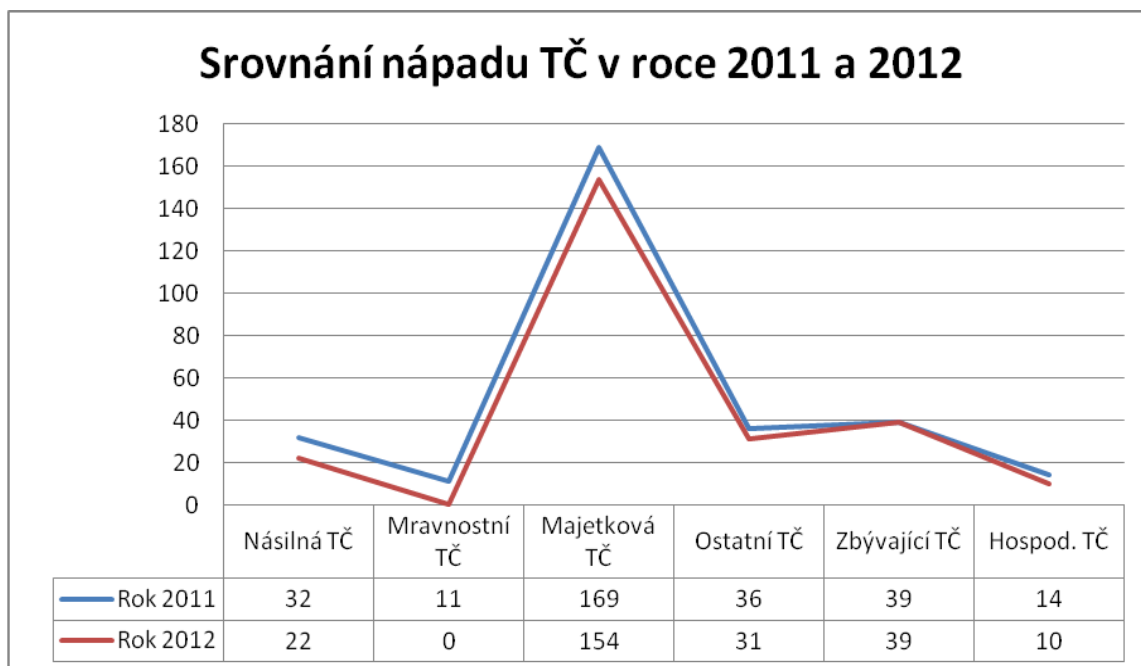
3. Nápad trestné činnosti za období roku 2012 – graf⁶⁰

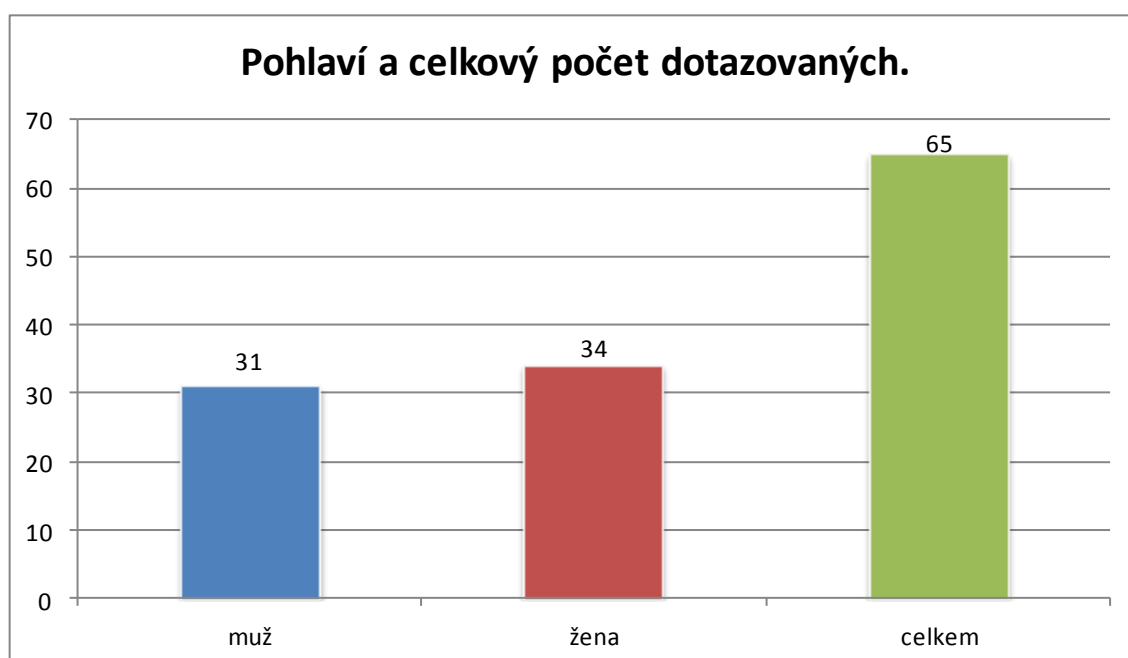
⁵⁹ Vlastní sestavení grafu dle statistických dat: Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

⁶⁰ Vlastní sestavení grafu dle statistických dat: Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

4. Srovnání nápadu trestné činnosti za rok 2011 a 2012⁶¹

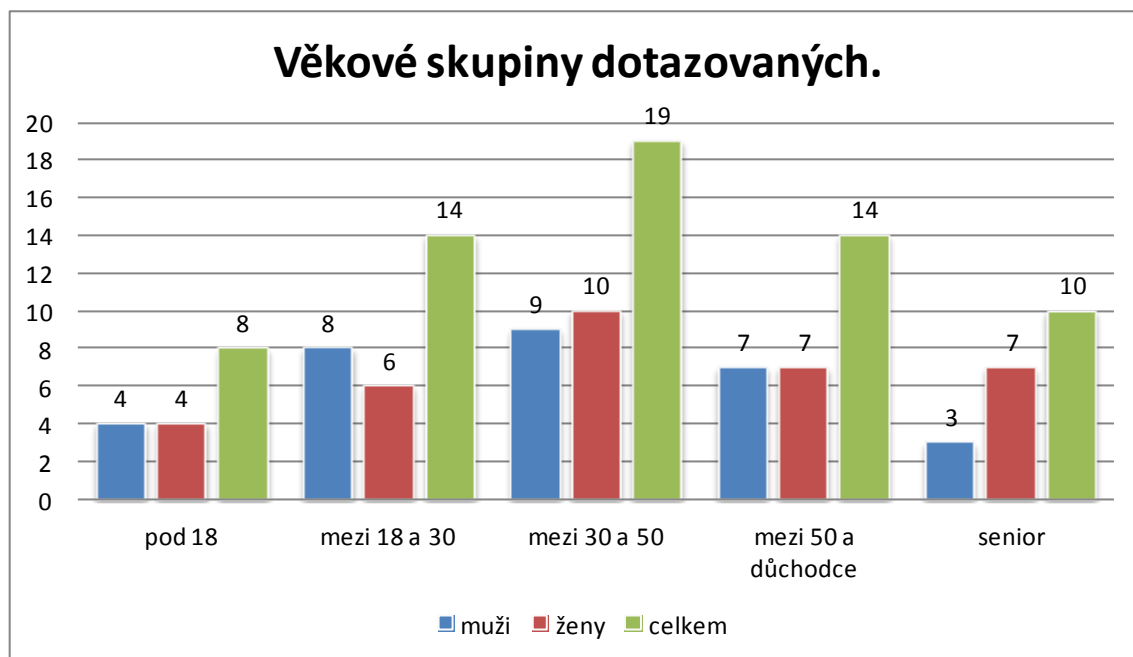
5. Graf k otázce č. 1⁶²

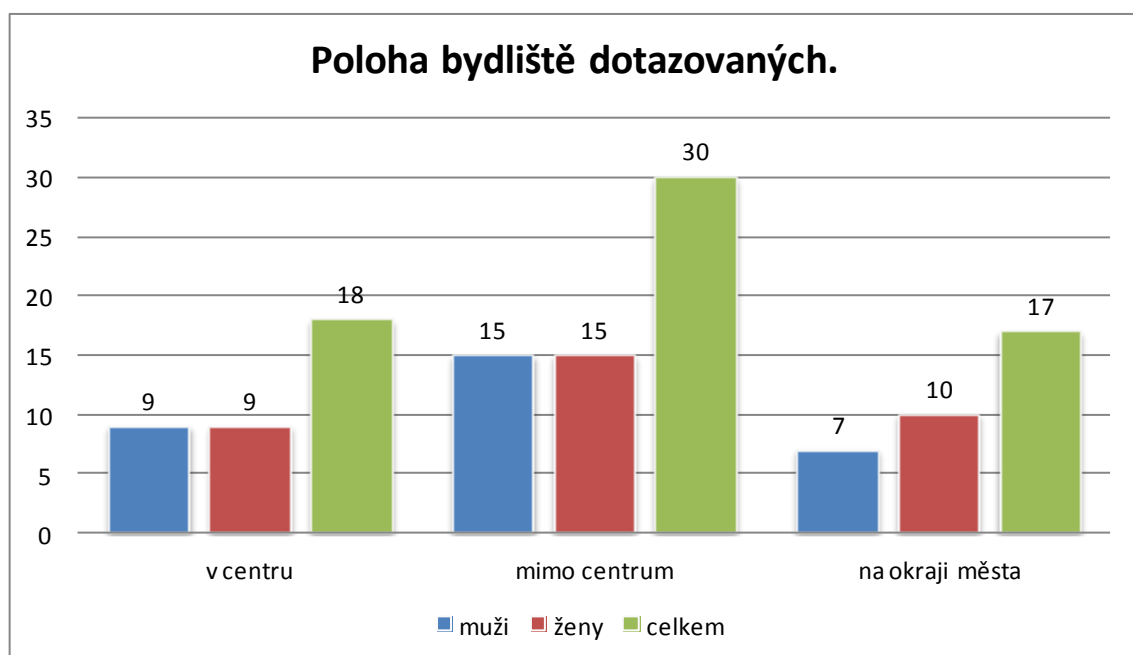
⁶¹ Vlastní sestavení grafu dle statistických dat: Policejní prezidium ČR, Statistický výkaz za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 a za období 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

⁶² Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

6.Graf k otázce č. 2⁶³

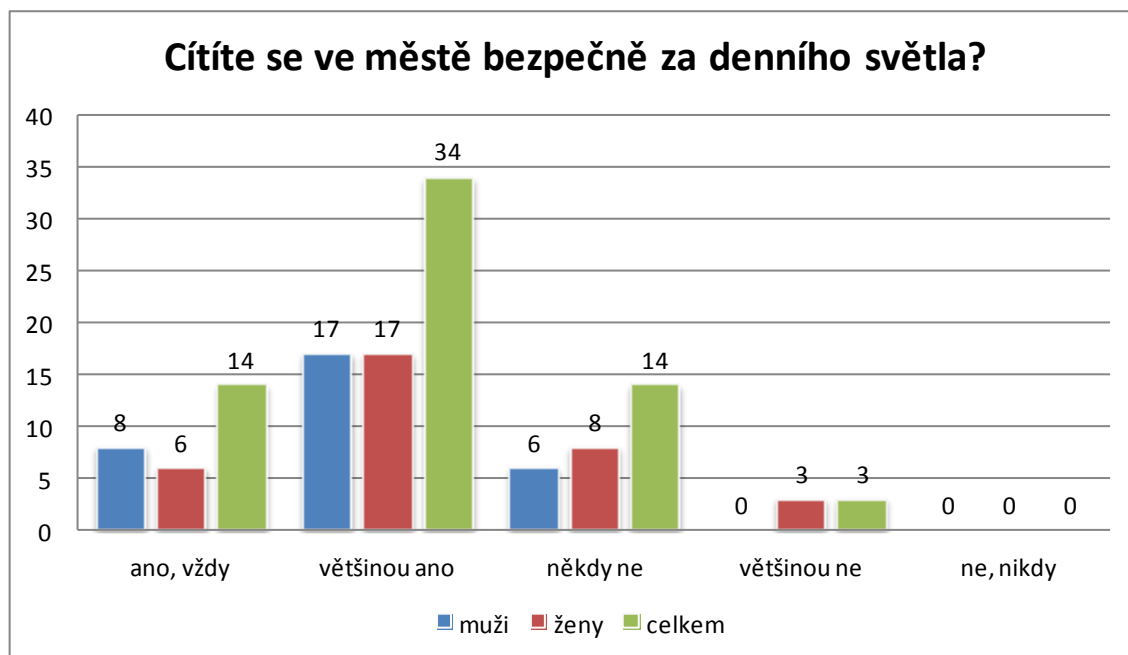
7.Graf k otázce č. 3⁶⁴

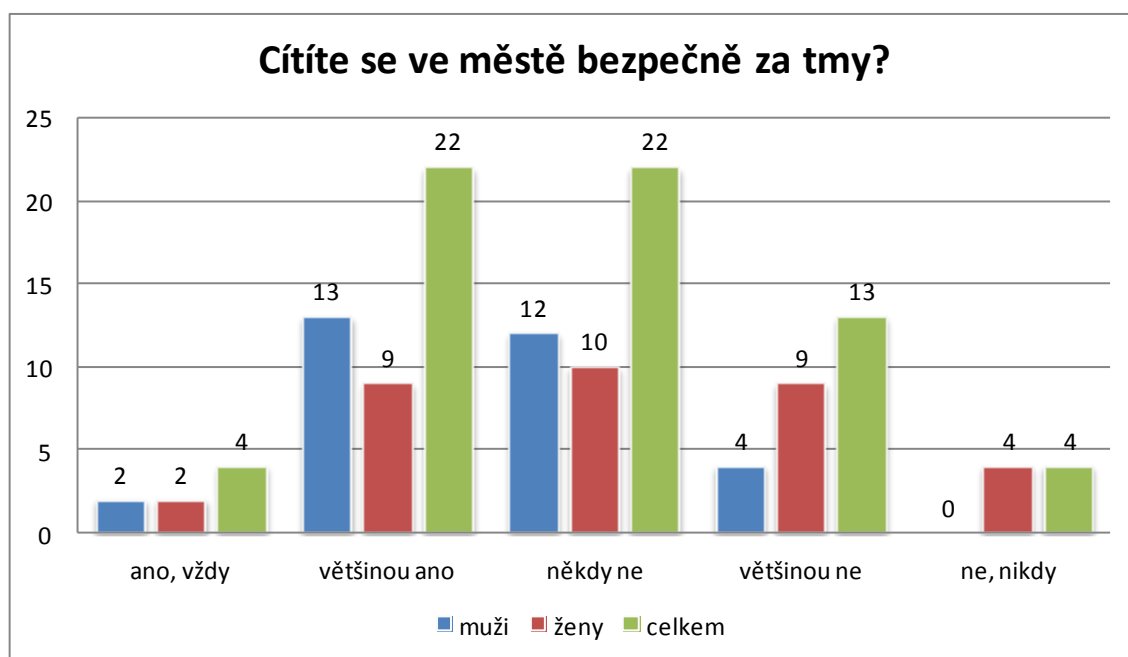
⁶³ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁶⁴ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

8. Graf k otázce č. 4⁶⁵

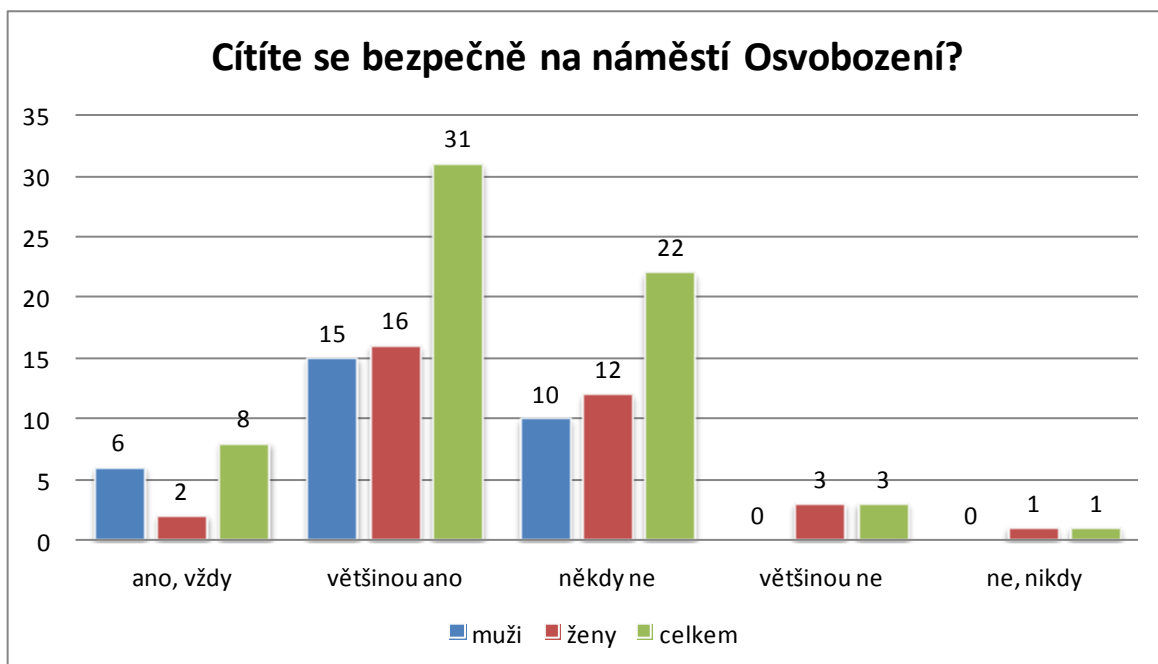
9. Graf k otázce č. 5⁶⁶

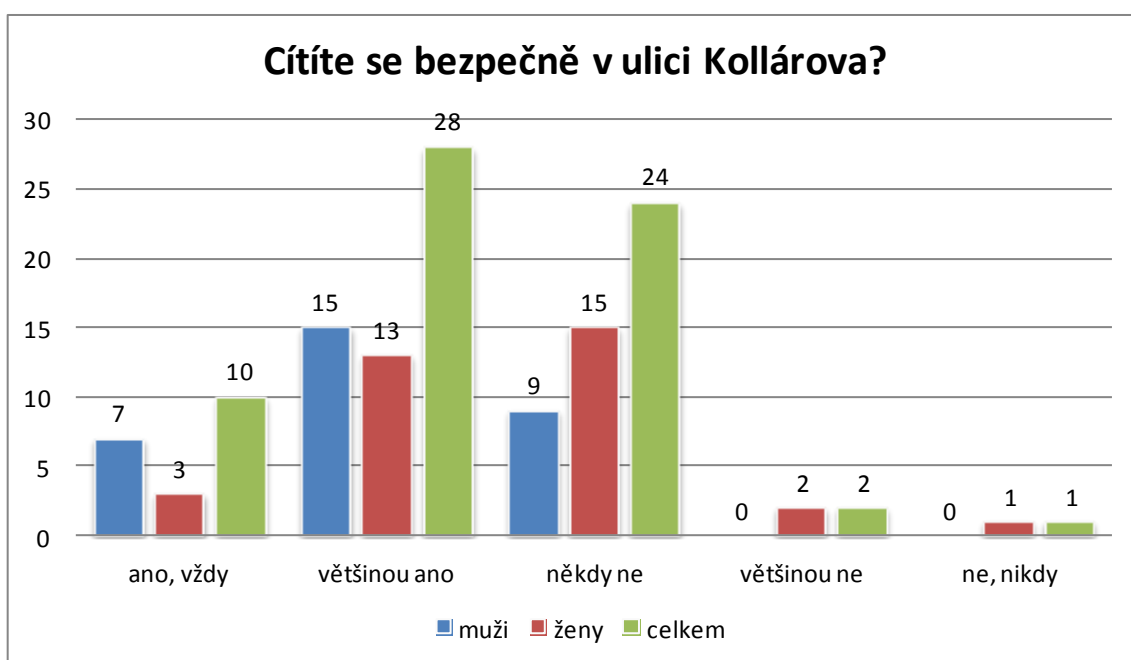
⁶⁵ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁶⁶ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

10. Graf k otázce č. 6⁶⁷

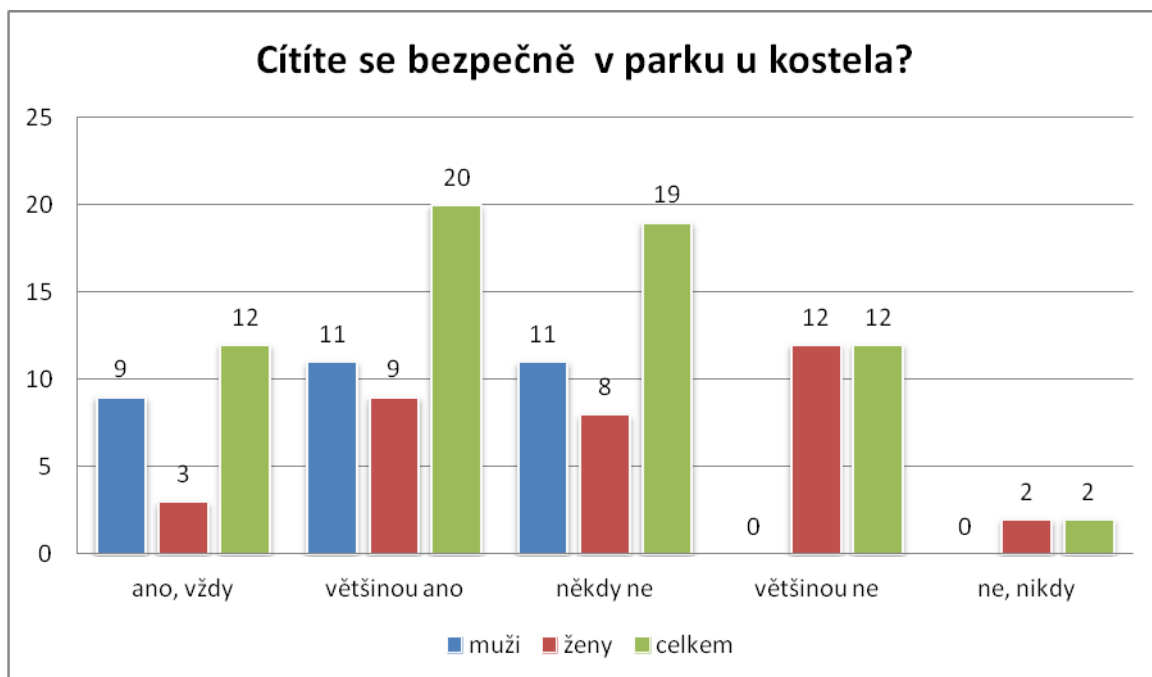
11. Graf k otázce č. 7⁶⁸

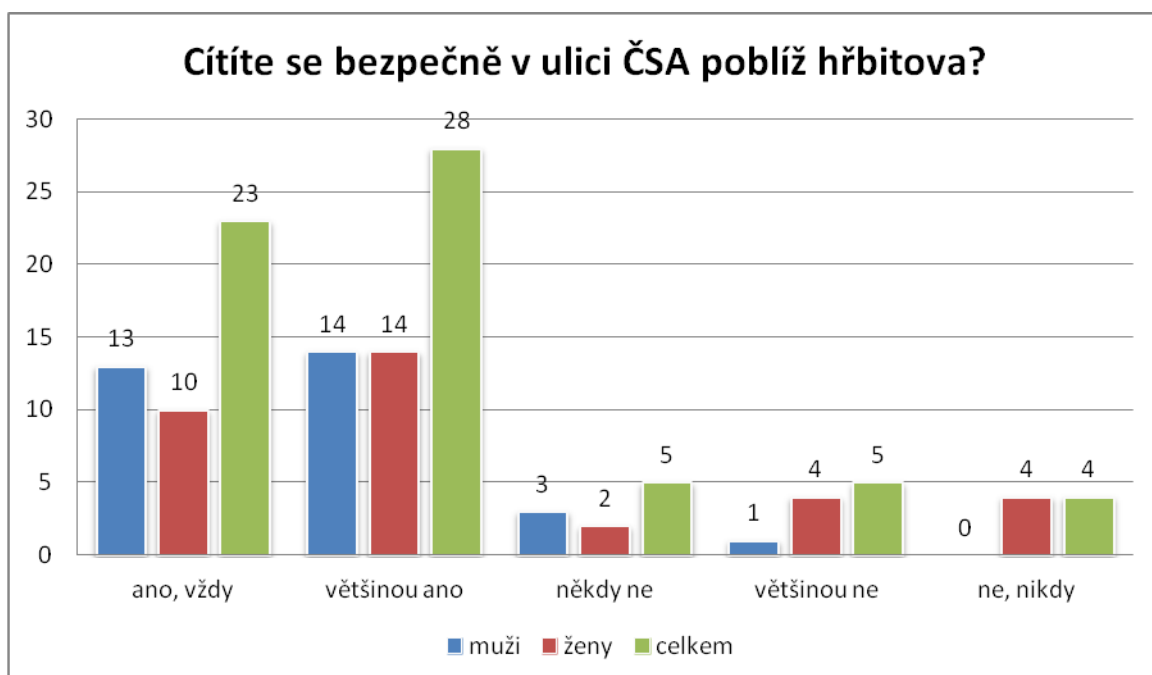
⁶⁷ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁶⁸ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

12. Graf k otázce č. 8⁶⁹

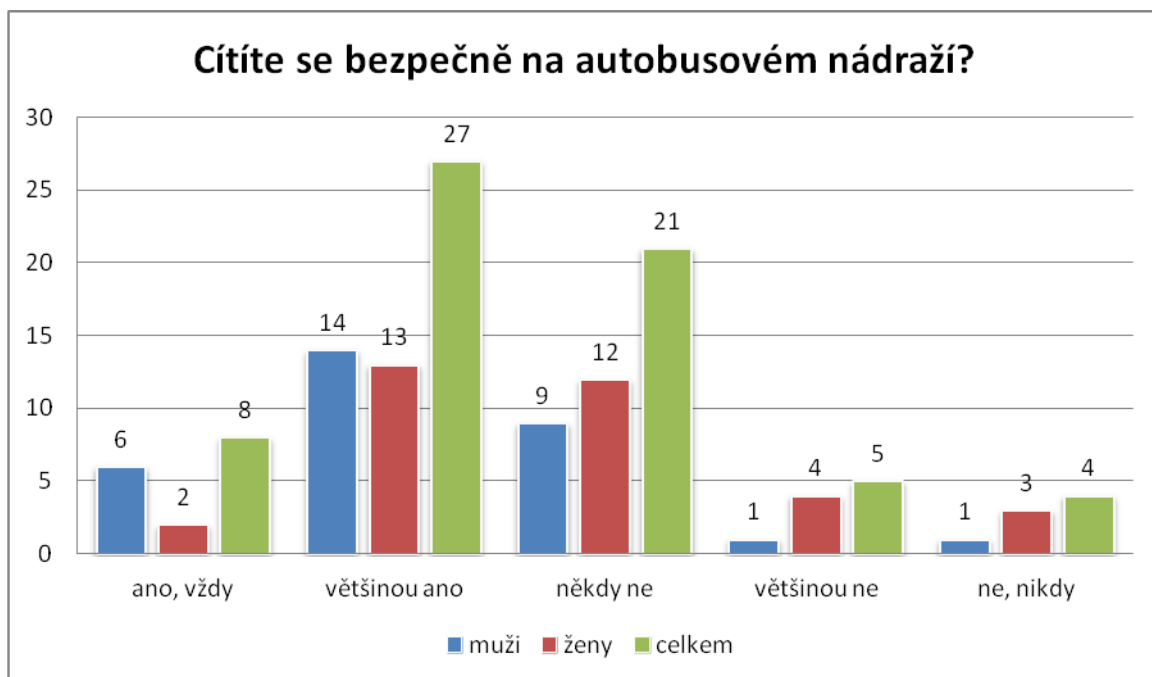
13. Graf k otázce č. 9⁷⁰

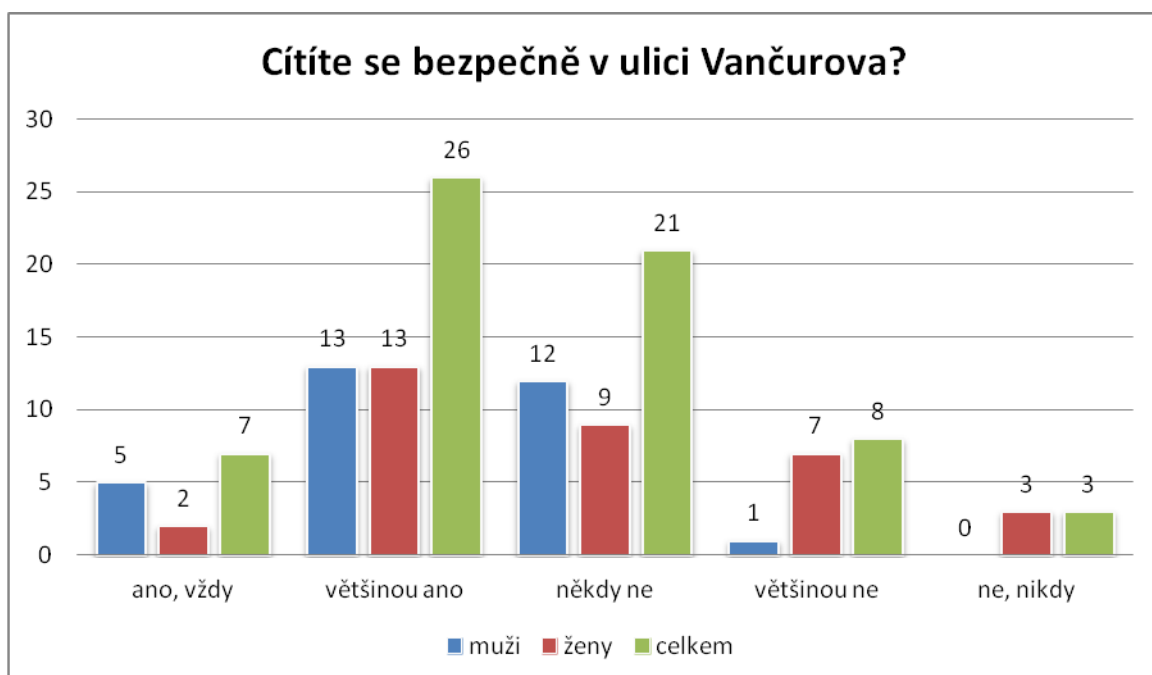
⁶⁹ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁷⁰ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

14. Graf k otázce č. 10⁷¹

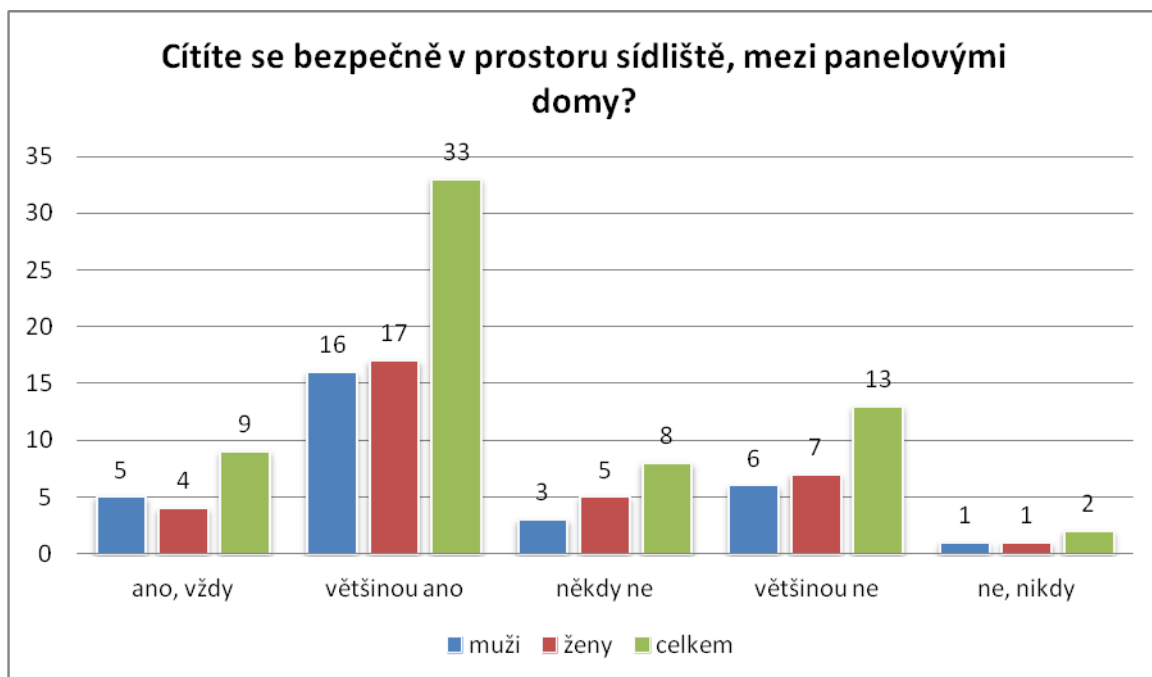
15. Graf k otázce č. 11⁷²

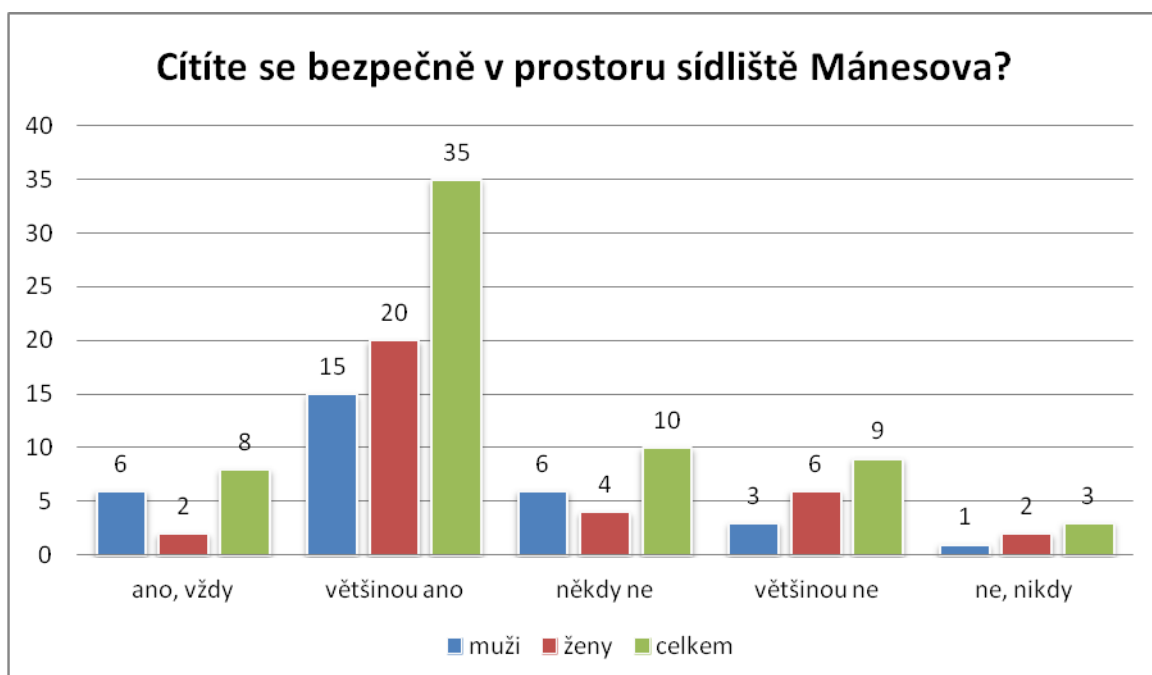
⁷¹ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁷² Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

16. Graf k otázce č. 12⁷³

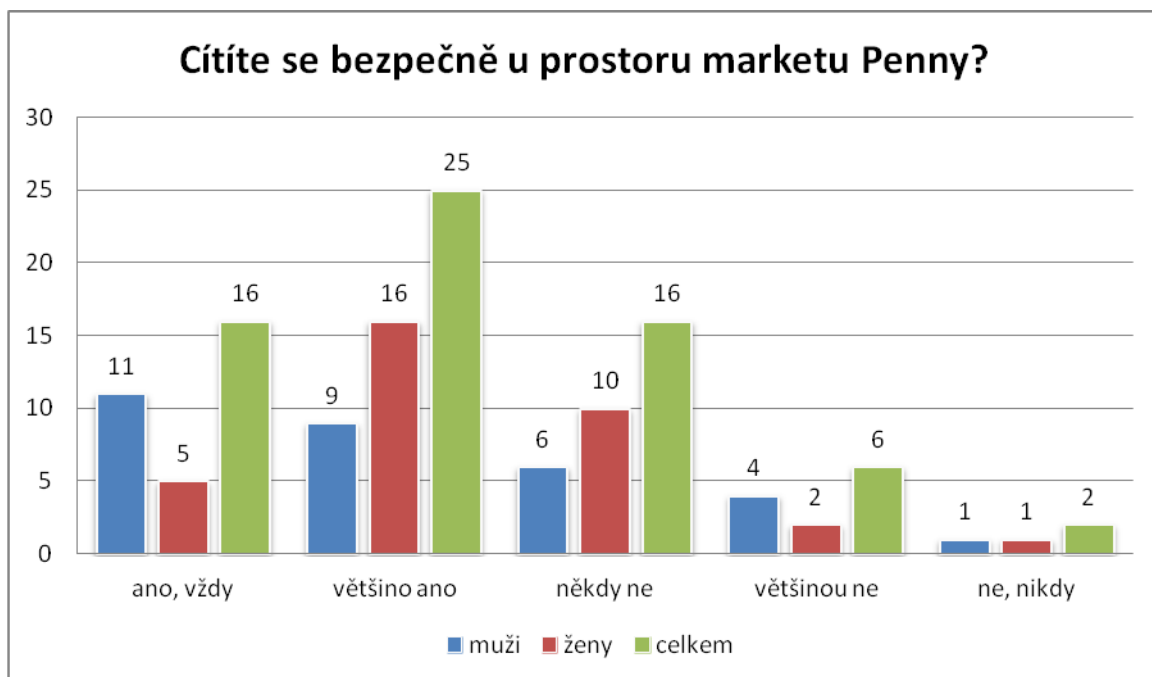
17. Graf k otázce č. 13⁷⁴

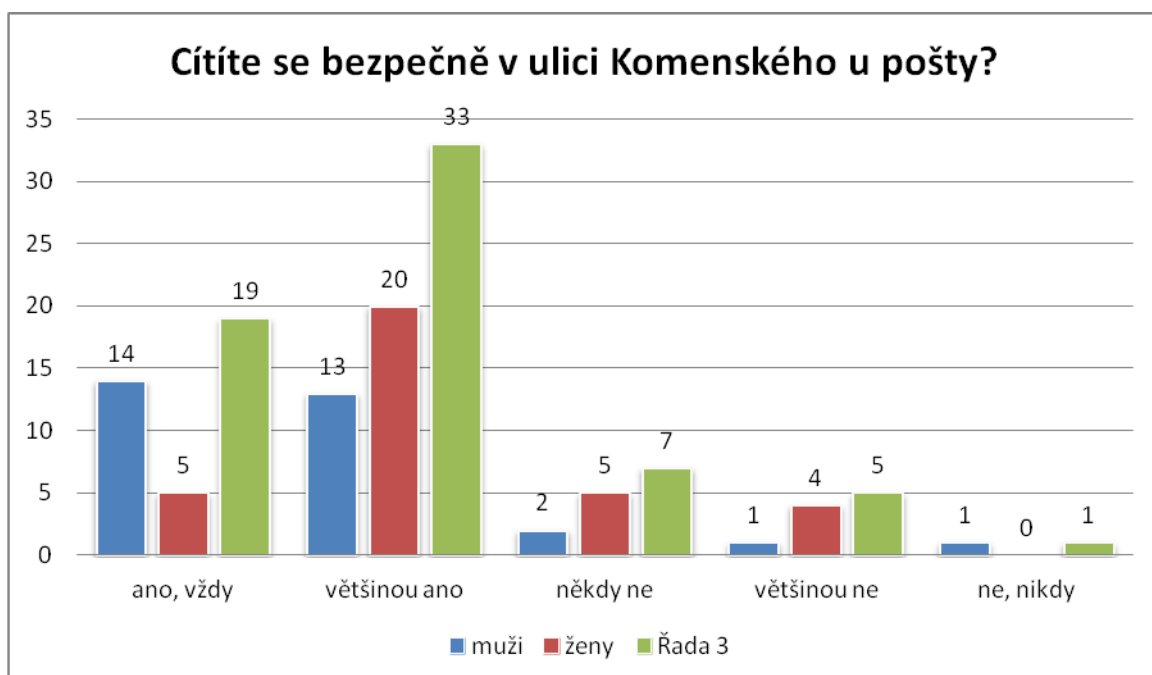
⁷³ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁷⁴ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

18. Graf k otázce č. 14⁷⁵

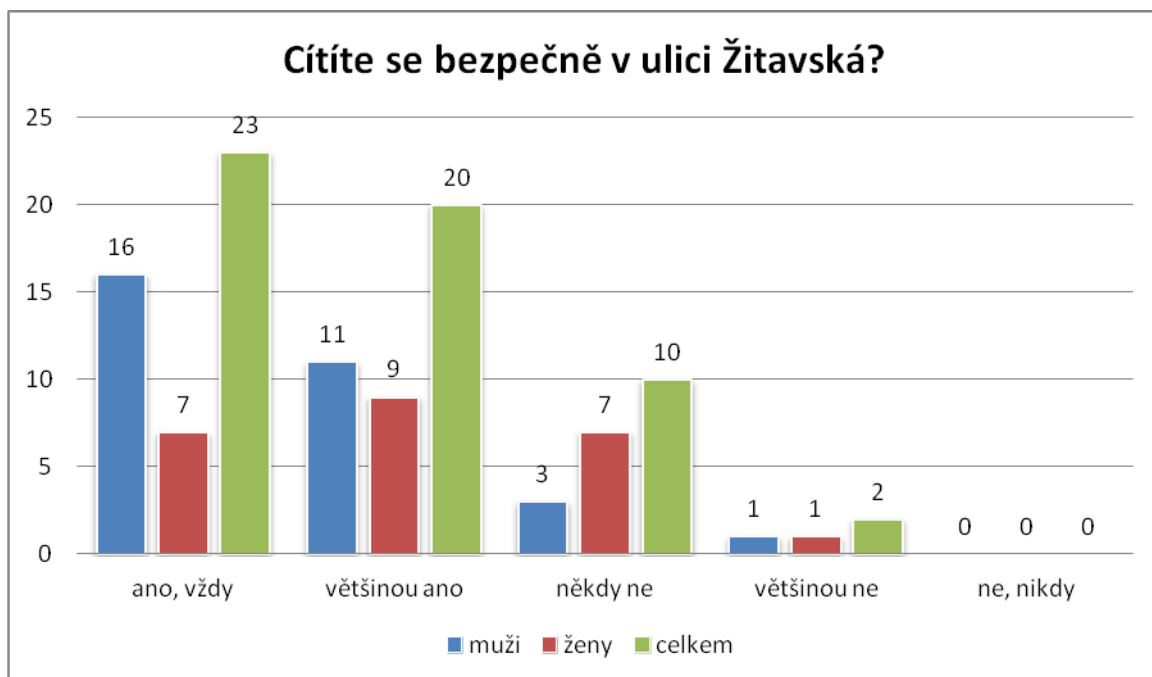
19. Graf k otázce č. 15⁷⁶

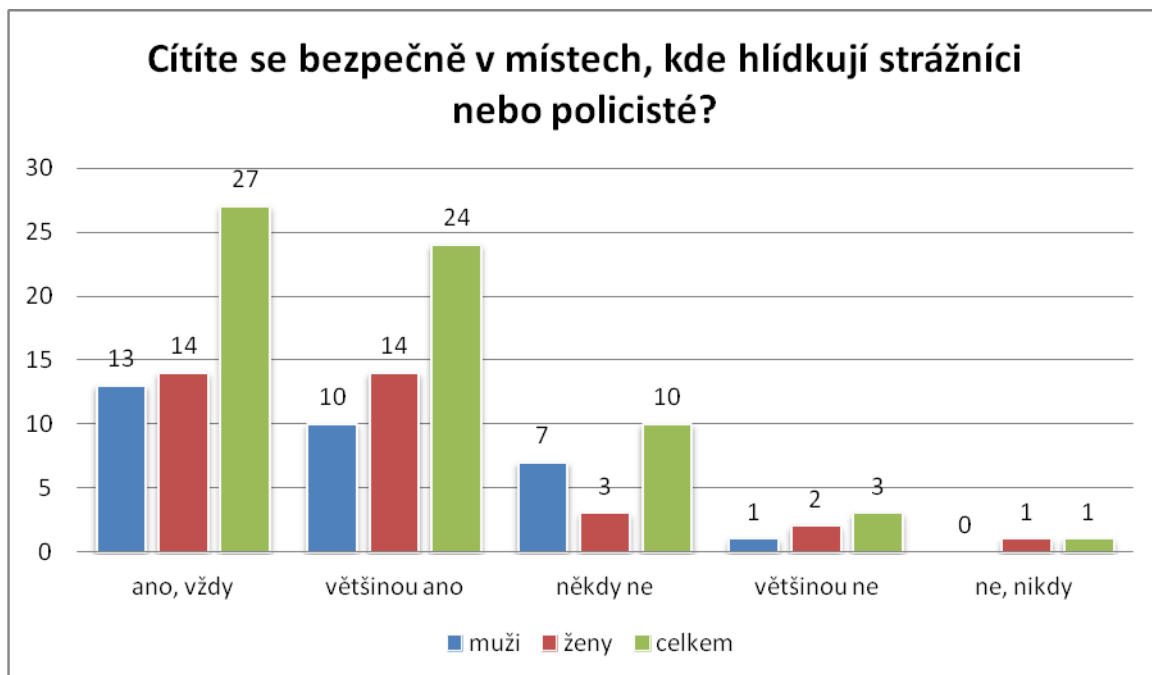
⁷⁵ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁷⁶ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

20. Graf k otázce č. 16⁷⁷

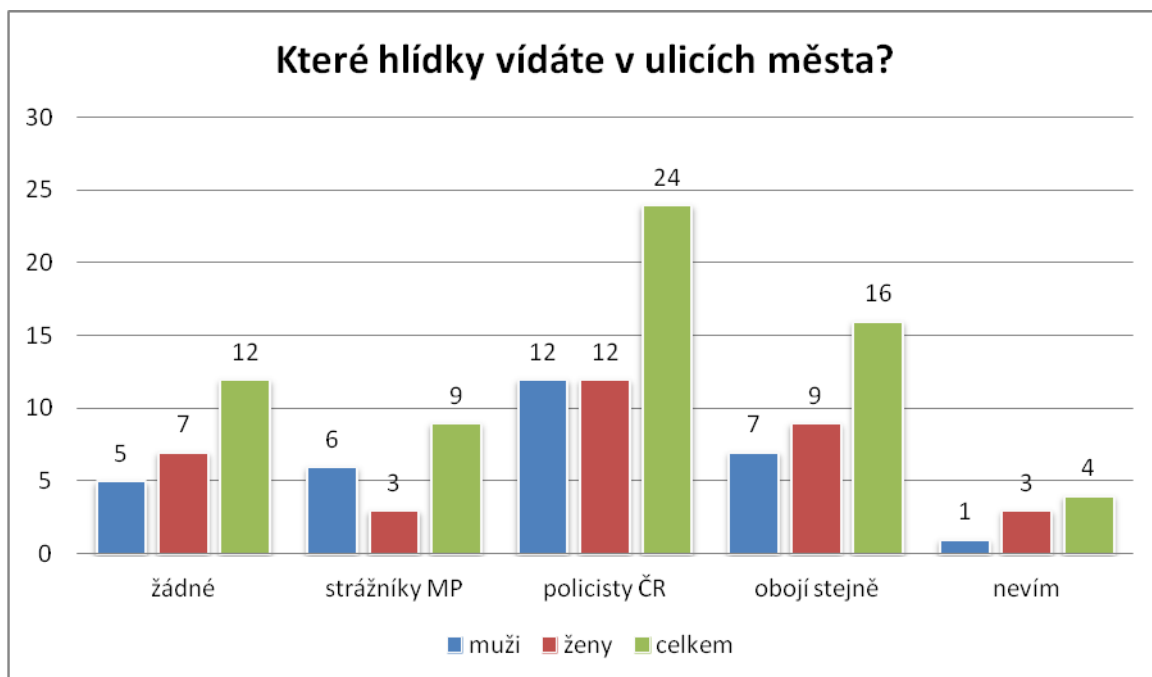
21. Graf k otázce č. 17⁷⁸

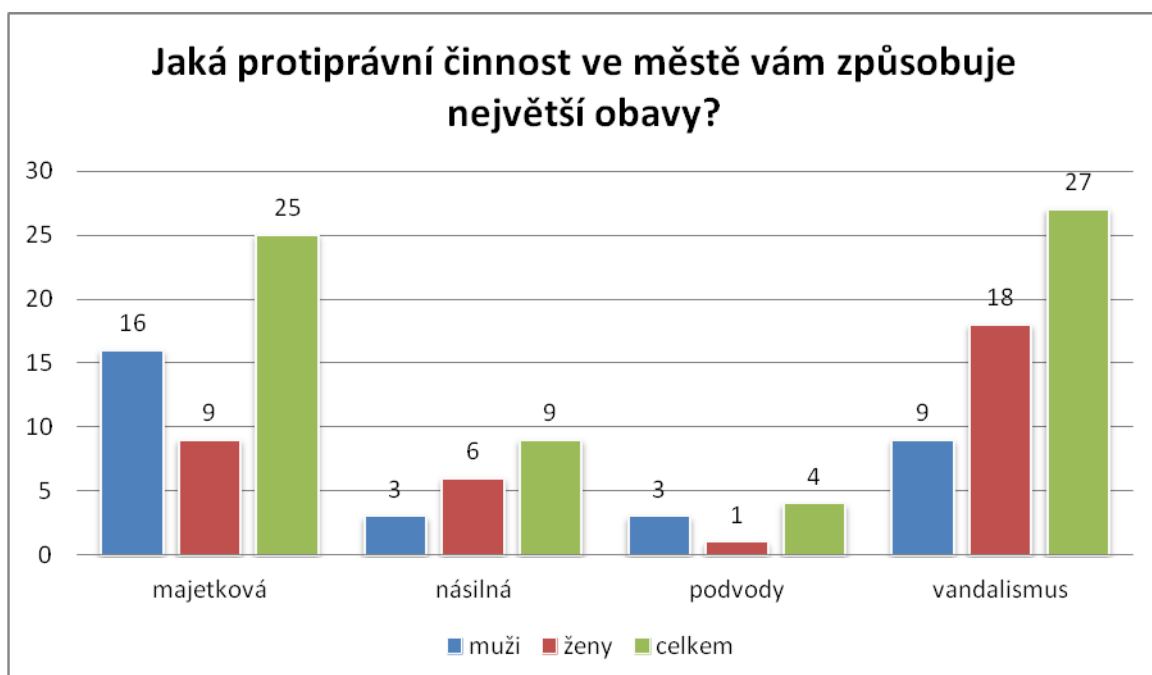
⁷⁷ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁷⁸ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

22. Graf k otázce č. 18⁷⁹

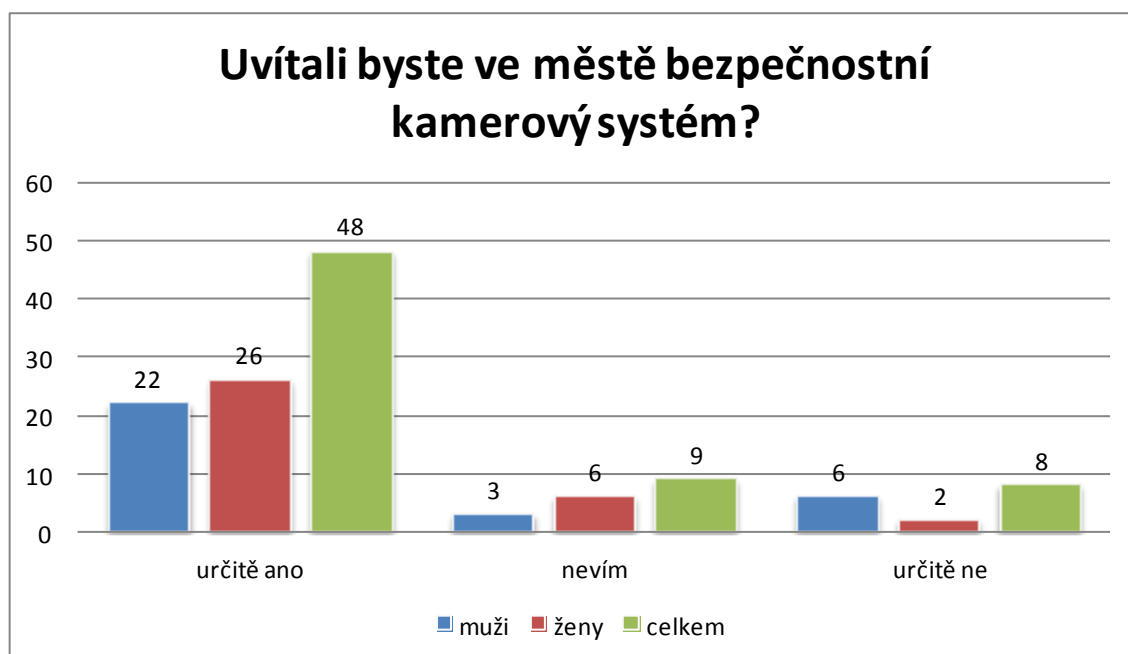
23. Graf k otázce č. 19⁸⁰

⁷⁹ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

⁸⁰ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

24.Graf k otázce č.20⁸¹

⁸¹ Vlastní sestavení grafu dle výsledku analýzy dotazníku.

